

Wilfan
menjalnice - exchange
tel. 04 | 23 60 260
www.wilfan.si

GBD
Gorenjska borzno posredniška družba d.d.
Vaš posrednik pri prodaji in nakupu vrednostnih papirjev
Koroška 33, 4000 Kranj
tel.: 04 / 280 10 40, 280 10 17, 280 10 30
faks: 04 / 280 10 12
www.gbd.si, info@gbd.si
varnost | strokovnost | domaznost

Link
ELEKTRONSKA BANKA
ZA OBČANE IN SAMOSTOJNE PODJETNIKE
Gorenjska Banka
Banka s poslabom
Poslovanje z banko od doma!

PROBANKA
POSLOVNA ENOTA KRANJ
Koroška 1, tel. 04/280 16 00

GORENJSKI GLAS

Leto LIV - ISSN 0352 - 6666 - št. 57 - CENA 150 SIT (13 HRK)

Kranj, torek, 24. julija 2001

V nedeljo so s tradicionalnimi tekmovanji v klekljanju sklenili enotedenske prireditve letošnjih že 39. čipkarskih dni v Železnikih, ki niso več le dvodnevna zabava, pač pa resnično turistična in krajevna prireditev, ki kaže ustvarjalnost in tradicijo kraja, vedno bolj pa prirediteljem uspeva pripraviti tudi kvalitetne kulturne dogodke. - Foto: Tina Dokl

Spet ta festival

Na Bledu bo klasično in komorno glasbo zamenjala etno, narodno-zabavna na "terasah" pa tako ali tako celo poletje ne pojenja.

Na Bledu se je pretekli teden končal Mednarodni glasbeni festival Bled 2001, od petka naprej pa se bodo začeli odvijati koncerti v okviru letošnjega Okarina folk festivala. V Srednji vasi poteka Glasbeno poletje v Bohinju, Radovljica nam bo med 12. in 25. avgustom že devetnajstič postregla s staro glasbo... Priložnosti za glasbene sladokusce je torej dovolj. A po besedah organizatorjev je vsako leto težje. Naj za primer vzamemo oba blejska festivala. Občina za oba festivala denar namenja posredno preko LTO Bled, ki razpolaga z denarjem, zbranim s turističnimi taksami. Gre za denar, sicer predviden za financiranje pahljače projektov na temo turizma na Bledu, v odstotkih torej tudi za festivale. Odgovora z naslova ministrstva za kulturo sta bila letos, menda zaradi krčenja sredstev za tovrstne projekte, negativna in organizatorjem tako ostane le še lov na sponzorje in s tem prilagajanje programa že zbranim ali vsaj obljubljenim sredstvom.

Pri tem se zastavlja vprašanje, kaj je s takoimenovanim "evropskim denarjem" za pridružene članice. Prva postavka v proračunih mnogih podobnih festivalov po Evropi so prav sredstva z naslova Evropske skupnosti. Menda je denarja tam dovolj, le treba ga je znati vzeti. Ni vrag, da naše vladne službe in ljudje v Bruslju ne bi kdaj pomislili tudi na Bled, kamor tako radi na izlete vozijo tuje delegacije.

Sicer pa. Če festivala po petih, desetih letih ne bi bilo več, bi bilo najbrž kar prav, bi prihranili. Mar ni najlažje izbrati glasbe, ki je "trotelziher", pa še zaslužili bomo. • Igor K.

Žlebnik odstopil

V škofjeloški Jelovici se je sedaj na oglasnih deskah znašlo obvestilo, da je odstopil predsednik uprave Zvezdan Žlebnik.

Škofja Loka - Večina zaposlenih je sicer na kolektivnem dopustu, vendar se je minuli petek kot blisk razširila novica, da je odstopil predsednik uprave škofjeloške Jelovice Zvezdan Žlebnik. V javnosti krožijo tudi podatki o veliki zadolženosti in izgubi Jelovice.

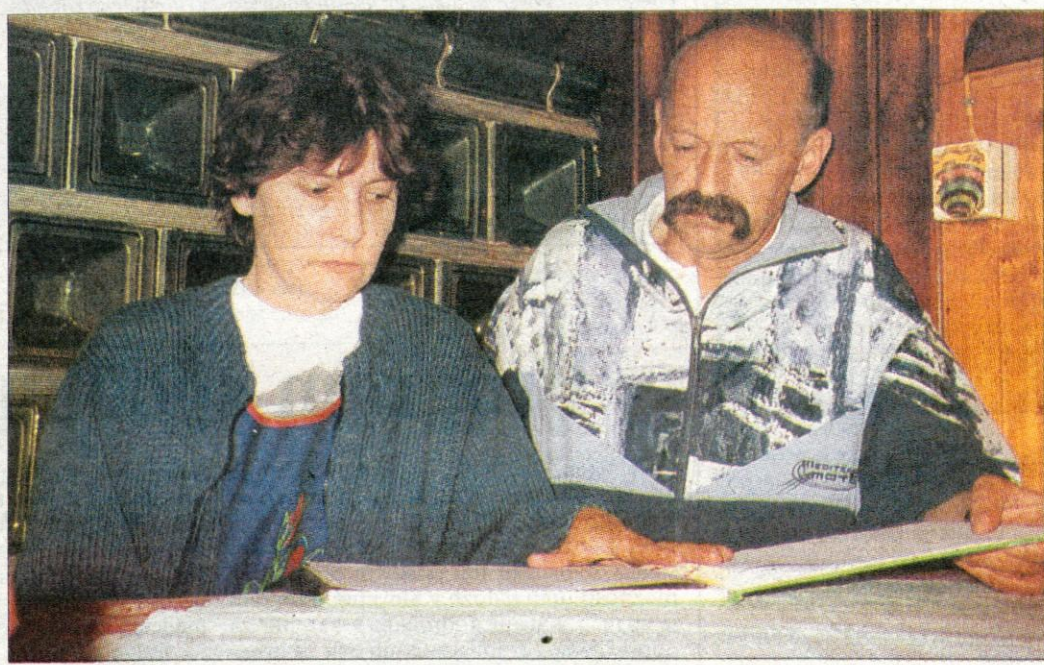
Jelovica je obnovila Dolenčevo hišo v Predvorju, v pritličju so poslovni prostori, v prvem nadstropju razkošno stanovanje, kjer stanuje Zvezdan Žlebnik. Do kdaj še? - Foto: Tina Dokl

Vseh podatkov nismo mogli preveriti, ker je na dopustu tudi Aleksander Igličar, dosedanji in verjetno tudi prihodnji predsednik nadzornega sveta Jelovice, ki naj bi se sestal 7. avgusta in sprejel Žlebnikov odstop, ki je menda ponudil le odstop kot predsednik uprave, ne pa tudi kot direktor. Čeprav v Jelovici krčevito skrivajo podatke o tekočem poslovanju in uprizarjajo "lov na čarovnice", kdo jih je razkril, je v javnost pricurljalo, da dolgovi znašajo približno 3 milijarde tolarjev, mesečna izguba pa približno 40 milijonov tolarjev. Hipoteko nad premoženjem ima Gorenjska banka, ki je Jelovici že pred tedni ustavila posojila, zato jih iščejo pri drugi največji državni banki. • M.V.

Kranjskogorskim policistom se je natančnost obrestovala

Marko Šubic se je prijavil kot Branko Vidovič

Policisti so v petek preverili identiteto Branka Vidoviča, prijavljenega v koči v Tamarju.

Tamar, 24. julija - Kmalu zatem so v koči namesto Vidoviča, ki je prav tako na "črni listi", prijeli 34-letnega Marka Šubica iz Rožne doline v Ljubljani, osumljenega, da je marca 1997 iz ljubljanskega vrta ugrabil takrat komaj petletnega (posvojenega) sina Jureta Slabanjo. Deček, ki je z nesojenim očetom več kot štiri leta taval po svetu in komaj še obvlada kakšno slovensko besedo, se je torej končno vrnil domov. Medtem ko so ugrabitelja ljubljanski policisti v petek pridržali, so na-

mreč zdaj desetletnega Jureta izročili socialnim delavcem oziroma materi Barbari Slabanje, ki v vseh teh letih še ni izgubila upanja, da bo sina slejkoprej vendarle spet objela. Zakaj je Marko Šubic svojega posvojenca na tako grob način odvzel materi, bo povedala nadaljnja preiskava. Po ločitvi naj bi se zakonca nikakor ne mogla dogovoriti o skrbništvu. Marko Šubic je že pred marcem 1997 Jureta večkrat odpeljal brez materine privolitve, med drugim junija 1995 za mesec dni v Kalifornijo. Po tistem je sodišče iz-

nazadnje sam odločil za vrnitev. Za kaznivo dejanje ugrabitve je po zakonu zagrožena kazen do deset let zapora.

O razpletu družinske drame za Gorenjski glas na 17. strani govorita oskrbnika planinske koče v Tamarju Vesna in Vladimir Miketič.

• H. J., foto: D. Sedej

GORENJSKI GLAS
MALI OGLASI TEL: 2014 247
2014 248
2014 249
Gorenjski glas, d.o.o., Kranj,
Zoisova 1, 4000 Kranj

elan
www.elan.si
posezonsko znižanje
od 20.7. - 3.8.2001
ŠPORTNA KONFEKCIJA
do 40%
Tel.: 04 5351 439, 5351 437, 5351 435, fax: 04 5351 436

GORENJSKA
OD PETKA DO TORKA

AMZS

Delavci AMZS so minuli konec tedna pomagali 38 gorenjskim voznikom. Od tega so v 31 primerih morali nevozna vozila odpeljati s cest z vlečnimi vozili, 7-krat pa je zadostovala pomoč njihovega mehanika.

GASILCI

Kranjski gasilci so od petka do danes posredovali v treh prometnih nesrečah, in sicer v Bistrici pri Naklem, kjer so odklopili akumulator in sanirali cestišče. Ko so se vračali s prejšnje intervencije, so na koncu avtoceste naleteli na še eno prometno nesrečo, kjer so na vozilih odklopili akumulatorje. Na Zgornjem Brniku pa so nudili pomoč reševalcem, odklopili akumulator, sanirali cestišče ter policistom nudili razsvetljavo. V Iskri Emeco se je sprožil požarni alarm, vendar intervencija ni bila potrebna. Na ulici Tuga Vidmarja je stanovalec pozabil na prižganem štedilniku posodo. V trenutku, ko so gasilci hoteli vstopiti preko balkona v stanovanje, se je stanovalec prebudil, zdravniško pomoč pa mu je nudila dežurna zdravnica. V Sidražu je puščala cisterna za kurilno olje. Posredovali so gasilci PGD Kamnik, kranjski pa so si zadevo ogledali, vendar posredovanje ni bilo potrebno. Na Maistrovem trgu so zagoreli odpadki, ki jih je pogasil sosed. V opuščeni hiši na Cesti na Klanec, kjer se zbirajo brezdomci, se je vnela postelja in posteljica. Kranjski gasilci so jo odnesli na prosto in pogasili.

Jesenški gasilci so 10-krat spremljali tovorna vozila z nevarno snovjo skozi predor Karavanke. V osnovni šoli so črpali vodo. Z vodo so pogasili požar v prezračevalnem jašku, kjer so se vžgale smeti in izolacija. Poklicali so jih tudi zaradi prometne nesreče, vendar pa njihova pomoč ni bila potrebna.

NOVOROJENČKI

Od petka do danes smo Gorenjci dobili 15 novih prebivalcev, od tega v Kranju 13 in na Jesenicah 2.

V Kranju se je rodilo pet dečkov in osem deklic. Najtežja deklica je ob porodu tehtala 4.000 gramov, najlažja pa je bila prav tako deklica z 2.230 grami.

Na Jesenicah sta na svet prirojali dve deklici. Ob prvem tehtanju je kazalec na tehtnici najlažji pokazal 3.370 gramov, najtežji pa 4.380 gramov.

URGENCA

V jeseniški bolnišnici so imeli minuli konec tedna 190 urgentnih primerov, in sicer na internem oddelku 31, na kirurgiji 143, na pediatriji pa je nujno zdravniško pomoč potrebovalo 16 otrok.

SALON OKVIRJEV
GABI
KRANIJ

OKVIRJANJE SLIK

Vodopivčeva 3, 4000 KRANIJ

(Mojstev Klanec)

tel.: (04) 23-64-970

delovni čas:

vsak dan: 9-12 in 15-19 ure

sobota: 8-12 ure

Torek, 24. julija 2001

Mednarodna organizacija proizvajalcev programske opreme za računalnike ugotavlja, da v Sloveniji računalniško piratstvo upada

Še vedno več kot polovico računalniških programov ilegalnih

Kljub temu, da v Sloveniji stopnja tako imenovanega računalniškega piratstva hitro upada, pa s stanjem, ko je skoraj dve tretjini programov ilegalnih, nikakor ne smemo biti zadovoljni. To je namreč skoraj še enkrat več od povprečja v Zahodni Evropi in ZDA.

Vzhodnoevropske države lahko zaradi piratstva do leta 2004 pričakujejo izgubo več kot 32 milijard dolarjev (Slovenija 166 milijonov), ugotavljajo v poročilu raziskovalne ustanove Datamonitor in s tem opozarjajo na ekonomski pomen varstva pravic intelektualne lastnine. Slovenija pri tem nima posebno častnega mesta, saj z 61 odstotki ilegalne programske opreme še vedno sodi med najbolj računalniško piratske države, čeprav se seveda v te ocene in primerjave mogoče tudi podvomiti. Razveseljivo pa je, da stopnja piratstva pri nas najhitreje upada.

Čeprav je Slovenija v zadnjih letih med ocenjevanimi državami, kjer stopnja piratstva spremlja mednarodno združenje proizvajalcev programske opreme Business Software Alliance, najhitreje napredovala v smislu zmanjševanja stopnje računalniškega piratstva, saj je v petih letih ta stopnja padla s 96 na 61 odstotkov, pa s tem deležem ter tudi s primerjavami z nekaterimi podobnimi državami nikakor ne smemo biti zadovoljni. V lanskem letu naj bi namreč bila povprečna stopnja piratstva v vzhodni Evropi 63 odstotkov, v južni Ameriki 58, na Bližnjem vzhodu 57 odstotkov, kar je še daleč od zahodne Evrope, kjer ocenjujejo, da je povprečna stopnja 34 odstotkov, v Severni Ameriki (ZDA in Kanadi) pa celo le 25 odstotkov. Slovenijo, kljub dvomom v objektivnost nekaterih ocen, pa tudi neupoštevanja razmerij pri razvitosti informatike, občutno prehitujejo nekatere podobne države (Češka - 43 odstotkov, Madžarska 51 odstotkov, Poljska 54 odstotkov, Slovaška 45 odstotkov), saj se nikakor ne smemo primerjati npr. z veliko manj računalniško razvito Hrvaško (kjer naj bi bilo

63 odstotkov ilegalne programske opreme) ali celo "vodilno" Rusijo z 88 odstotki. Zaradi naše razvitosti ter težej za vključevanje v Evropsko unijo si moramo za vzgled vzeti sosede: Italijo s 46 odstotki, Avstrijo s 37 odstotki ali morda Irsko z 41 odstotki, ki je znala napraviti pravi gospodarski čudež v povezavi z EU. Trend najhitrejšega upadanja deleža ilegalne programske opreme: 1995 - 96 odstotkov; 1997 - 76 odstotkov in 2000 - 61 odstotkov bi morali še pospešeno nadaljevati, saj smo še zelo daleč od vzorno doslednih Nemcev, kjer ocenjujejo, da je le 28 odstotkov piratstva.

Piratstvo povzroča škodo

"Piratstvo povzroča vzhodnoevropskim državam veliko izgubo na področju davkov, tujih investicij in rasti bruto domačega proizvoda ter nenehno ruši ekonomsko blaginjo," je prepričan Simon Witts, podpredsednik Microsofta za Evropo, srednji vzhod in Afriko. Zagotovitev varstva intelektualne lastnine je po njegovem mnenju prvi korak k razvoju cvetoče računalniške industrije. Po poročilu razisko-

valne ustanove Datamonitoring "Vpliv računalniške industrije na gospodarstvo držav vzhodne Evrope" pričakujejo zaradi piratstva do leta 2004 neposredno izgubo 32 milijard dolarjev, od tega v Sloveniji 166 milijonov dolarjev, posredno pa ta pojav vpliva na zaposlovanje (v Sloveniji je trenutno na področju programiranja zaposlenih 2160), saj eno delovno mesto na tem področju odpira štiri nova delovna mesta v drugih gospodarskih sektorjih. Po ocenah omenjene ustanove je v Sloveniji trenutno zaposlenih v neposredni ali posredni povezavi z računalniško industrijo 11.400 delavcev, od tega 2.200 v računalniškem sektorju, 1.700 v novo nastajajočih gospodarskih panogah in 7.500 v širšem gospodarstvu, računalniška industrija naj bi lani prispevala v BDP 69 milijonov dolarjev od tega 39 milijonov davčnih prihodkov. Samo lani naj bi v Sloveniji ob 61-odstotni stopnji piratstva izgubili 109 milijonov dolarjev.

Na vrsti so inšpektorji in kriminalisti

Prvi predpogoj za urejanje razmer pri zmanjševanju deleža ilegalne programske opreme je

bil vsekakor sprejem Zakona o avtorskih in sorodnih pravicah sprejet v letu 1995, za katerega velja, da je v Sloveniji dober in primerljiv z evropskimi ureditvami. Njegovo uresničevanje v praksi je seveda odvisno predvsem od zavesti in čuta za pravno legalno delovanje tako v podjetjih, kot tudi pri posameznikih. Druga plat je seveda inšpekcijski in policijski državni aparat, ki lahko z nadzorom in učinkovitimi ukrepanjem mnogo prispeva k drugačnim razmeram in odnosu. Če sklepamo po podatkih o tem, da se je v petih letih stopnja piratstva v Sloveniji zmanjšala za 34 odstotkov, bi lahko ocenili, da je to delo uspešno, po drugi strani pa lani doseženih 61 odstotkov vsekakor ni vzrok za zadovoljstvo. Tržni inšpektorat Republike Slovenije v svojem poročilu opozarja, da je pri računalniški programske opreme pet osnovnih oblik piratstva: ponarejanje, nalaganje na disk, mehko piratstvo, dajanje v najem in piratstvo elektronskih oglašnih desk, pri čemer so računalniški programi izvršeni med pisana avtorska dela in tako varovana s tremi avtorskimi pravicami: pravico reproduciranja, pravico distribuiranja in pravico dajanja v najem. Od srede aprila do sredine maja letos je po vsej Sloveniji potekala kontrolna akcija pri pravnih osebah in samostojnih podjetnikih, ki je zajela 64 pregledov, pri katerih so pregledali 991 računalnikov. Med 3320 računalniškimi programi je bilo 2755 (ali 83 odstotkov) zakonito uporabljenih, pri 48 podjetjih ali posameznikih (torej 75 odstotkih) pa je bila ugotovljena nezakonita uporaba vsaj enega računalniškega programa. 17 odstotkov nezakonitih programov je sicer precejšnji napredek glede na prejšnja leta (povprečje je bilo 24,4 odstotka) in v omenjenem inšpektoratu ugotavljajo, da se osveščena na tem področju dviguje. Zmanjšuje se torej število tistih, ki nočejo, ne znajo ali ne morejo zagotoviti spoštovanja predpisov.

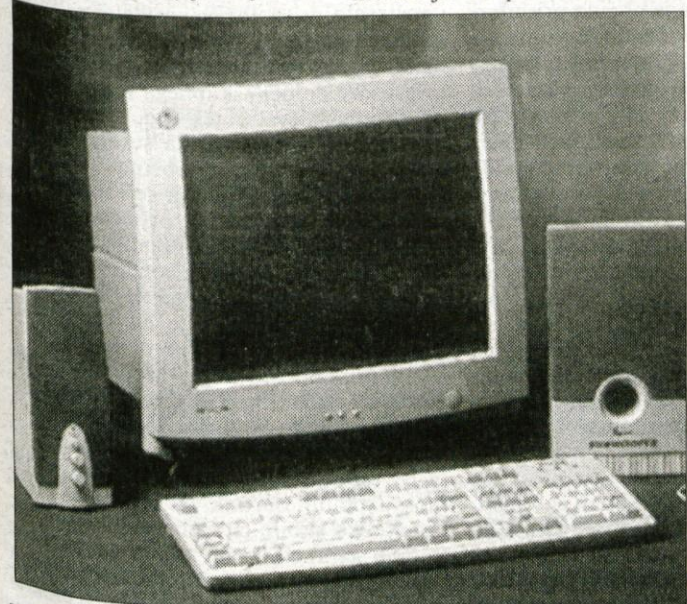
Gorenjska ni izjema

O raziskovanju računalniškega piratstva smo se pogovarjali tudi s samostojnim kriminalističnim inšpektorjem za podro-

čje računalniške kriminalitete Miho Gorencem iz Urada kriminalistične policije v Kranju. Ocenjuje, da Gorenjska praktično v ničemer ne odstopa od povprečja države in da je tudi na Gorenjskem opaziti trende upadanja. Klasična prodaja piratskih programov preko oglašne nedvomno upada, se pa seli delno na internet. Kriminalistična služba se ukvarja predvsem s pirati, pri čemer so bile lani podane 3 kazenske ovadbe za neupravičeno izkoriščanje avtorskega dela, pri čemer sta bila dva primera "velikega kalibra". Pirati se torej selijo iz Oglasnika na internet in elektronsko pošto, prek navadne pošte pa pošiljajo svoje ponudbe le stalnim strankam. Poslujejo z izmišljenimi imeni, celo ponarejenimi osebnimi izkaznicami, mogoči kontroli denarnih nakaznic pa se skušajo izogniti na tak način, da zahtevajo pošiljanje gotovine z navadno pošto. Po prepričanju inšpektorja Gorence se predvsem spreminjajo metode, saj še vedno velja, da če imaš čas (in denar), lahko prav vsak program dobiš preko interneta. Se največje težave so pri zvezah in hitrosti prenosa, pri čemer pa se tehnologija - strojna in programska, tako hitro spreminja, da ji je pravzaprav zelo težko sproti slediti. Jasno je tudi, da računalniški pirati ne poznajo regionalnih in tudi ne državnih meja, zato je raziskovanje tovrstne kriminalitete še posebej zahtevno. Vsako leto organizira policija eno do dve večji vseslovenski akciji, katerih podrobnosti pa seveda ne želijo razkrivati.

Tisti, ki podrobneje spremljajo našo stran Kronika, so lahko že v prvi polovici leta prebrali konkretne zapise o ugotovljenih piratih računalniških programov, presnemovalcev glasbe, filmov in risank. V obsežni akciji lani so zasegli 27 računalnikov, 2.500 CD-jev in več kot 640 disket. Ugotovljeni kršilci bodo seveda plačali kar občutne kazni, pirate "na veliko" pa čaka tudi zapor. Vsekakor pa nas čaka predvsem čas spreminjanja odnosa do te občutljive zakonodaje, opustitev navad iz preteklosti, saj taki, kot smo še na tem področju, ne sodimo v Evropo.

• Š. Žargi

Torek, 24. julija 2001

Največji porast tečajev Istrabenza in Mercatorja

Na slovenski borzi je dogajanje v preteklem tednu zaznamoval obrat tečaja borznega indeksa SBI20, za katerega pa še ni mogoče trditi, da je le začasna korektura, kot smo jim bili priča že nekajkrat v preteklih dveh mesecih. Indeks se je s 1866 točk v začetku tedna znižal na petkovo vrednost 1845 točk. Vrednost indeksa PIX se v preteklem tednu ni bistveno spremenila, tako da njegova vrednost v petek znaša 1375 točk.

Največje poraste tečajev pomembnejših podjetij smo v preteklem tednu zaznali pri Istrabenzi (3,05%), Mercatorju (2,09%). Večja znižanja tečajev smo zaznali pri podjetjih: BTC (-2,53%), Luka Koper (-2,29%). Znižala sta se tudi tečaja farmacevtskih podjetij Krke (-1,04%) in Leka (-0,34%).

Na seji skupščine Luke Koper so delničarji sprejeli poslovno poročilo družbe in spremembe statuta, ki se nanašajo na sestavo uprave družbe. Ta se bo zaradi racionalizacije poslovanja iz petčlanske preoblikovala v enočlansko z mandatom petih let. Delničarji Luke bodo za navadno delnico dobili 150 tolarjev bruto dividende in 46 tolarjev za prednostne delnice. Preostalih 52 odstotkov lanskega dobička se nameni v sklad rezerv. Del predloga o delitvi čistega dobička na seji skupščine so bile tudi nagrade članom nadzornega sveta, ki bodo dobili vsak približno milijon tolarjev, torej skupaj 10,7 milijona tolarjev. V prvi polovici

tega leta je imela Luka 6,4 milijarde tolarjev prihodkov od poslovanja, kar je zaradi izpadov pri pretovoru avtomobilov, živine in žita za osem odstotkov manj, kot so načrtovali, in za odstotek več kot v prvih šestih mesecih lani. V tem času so ustvarili 1,97 milijarde tolarjev čistega dobička, kar je 18,7 odstotka več kot v istem obdobju lani.

Kolinska izbira lokacije za vsaj štiri proizvodne obrate, ki naj bi jih postavili v Rusiji, kamor bi lahko preselili skoraj celoten proizvodni program, so sporočili iz družbe. V Kolinski so sicer prepričani, da bodo dosegli vse za letošnje zastavljene poslovne cilje. O polletnih rezultatih poslovanja bodo poročali na seji skupščine delničarjev, ki je sklicana za 27. julij. Podjetje letos načrtuje 950 milijonov tolarjev čistega dobička, kar je devet odstotkov več kot lani, prihodki iz poslovanja pa naj bi se povečali za 19,2 odstotka, na 15,5 milijarde tolarjev. "V prihodnjih petih letih načrtujemo rast prodaje med štirimi in petimi odstotki na leto. Dobitek pa naj bi se letno povečeval za vsoto stopnje rasti inflacije in stopnje rasti prodaje."

Po obravnavi novele zakona o zdravilih in medicinskih pripomočkih je državni zbor Republike Slovenije na predlog vlade iz zakona izbrisal varovalno zakonsko določbo zaščite domače farmacevtske industrije.

**Boštjan Pliberšek
Ilirika BPH d.d.,
Analitski oddelek**

Pekovi delavci dobili plače V Tržiču plače, v Trbovljah še ne

Tržiški delavci so včeraj dobili plače, trboveljski pa jo bodo dobili prihodnji ponedeljek.

Tržič, 24. julija - Kljub slabim obetom je 1200 delavcev tržiškega Peka včeraj dobilo junijske plače, zaposleni v trboveljski hčerinski družbi ČSP pa bodo plače dobili prihodnji ponedeljek. Vodstvo podjetja je, da bi zagotovilo denar za plače, svoje kupce prosilo za vnaprejšnje poplačilo obveznosti, na kar sta se pozitivno odzvali dve podjetji.

Marta Gorjup Brejc, predsednica uprave Peka, je potrdila včerajšnje izplačilo plač, v sporočilu za javnost pa je pojasnila, da so bili prisiljeni kupce zaprositi za vnaprejšnje poplačilo obveznosti, ker lastniki družbe niso našli načina za finančno pomoč Peku. V podjetju se zavedajo, da vsak izpad dela ali zmanjšanje storilnosti negativno vpliva na poslovne rezultate. Minulo sredo se je Peko vodstvo uskladilo z upraviteljem insolventnega postopka nemškega podjetja Afis o plačilih in odpremi vse obutve za jesen zimo 2001/2002.

"Po prejemu zavarovanja z akreditivi bomo Afisu takoj poslali eno tretjino celotne količine, ostalo avgusta in septembra, nadaljevanje poslovanja v Afisu pa so podprli tako kupci kot tudi veliki upniki," so še zapisali v Pekovem sporočilu. Peko letos posluje v zelo neugodnih razmerah, saj mora vnaprej plačati vse materiale, kar pomeni, da nosijo dodatno breme financiranja proizvodnje z lastnimi obratnimi sredstvi še dodatne tri mesece. Mojca Sedminek, predstavnica Zveze svobodnih sindikatov Slovenije v Peku, je včeraj potrdila obljubljeni izplačilo junijskih plač ter pojasnila, da bodo nekoliko nižje le zaradi manjšega števila ur, nikakor pa ne zaradi drugih razlogov. "Predvidena je nova sistemizacija plač, o prihodnosti podjetja pa nimamo novih niti uradnih niti neuradnih informacij," je povedala Mojca Sedminek ter dodala, da bodo trboveljski delavci plače dobili prihodnji ponedeljek, 6. avgusta pa se v Peku začne dvotedenski kolektivni dopust.

• R. Škrjanc

Popravek

V prispevku z naslovom Tobačna Ljubljana pridobila deleža Seite in Slovenske razvojne družbe, ki je bil objavljen 17. julija, smo pomotoma zapisali, da je Tobačna Ljubljana pridobila deleža Seite in SRD, pravilno pa je Reemtsma kupila delež Seite v Tobačni Ljubljani, d.o.o. Za napako se opravičujemo.

KOLIKO JE VREDEN TOLAR

KRANJ, 24. 7. 2001

MENJALNICA	nakupni/prodajni		nakupni/prodajni		nakupni/prodajni	
	1 dem	1 ats	100 itl	100 itl	100 itl	100 itl
A BANKA (Tržič, Kranj, Jesenice)						
GORENJSKA BANKA (vse enote)						
HRANILNICA LON, d.d. Kranj	111,90	112,40	15,90	15,97	11,25	11,35
HIDA - tržnica Ljubljana	112,10	112,25	15,89	*15,92	11,32	11,34
HRAM ROŽICE Mengeš	112,00	112,35	15,85	15,95	11,30	11,36
ILIRIKA Jesenice	112,00	112,30	15,90	15,97	11,30	11,35
ILIRIKA Kranj	111,95	112,35	15,86	15,94	11,29	11,35
ILIRIKA Medvode	112,00	112,30	15,86	15,94	11,27	11,34
INVEST Škofja Loka	111,90	112,29	15,87	15,94	11,29	11,34
KREKOVA BANKA Kranj, Šk. Loka	111,70	112,50	15,88	15,99	11,28	11,36
KOVAČ (na Radovljiški tržnici)	111,90	112,30	15,90	15,98	11,28	11,35
ŠUM Kranj			236 26 00			
VOLKSBANK-LJUD. BANKA d.d. Kranj	111,65	112,25	15,87	15,95	11,26	11,36
PBS D.D. (na vseh postah)	110,70	112,45	14,95	15,95	10,85	11,34
SZKB Blag. mesto Žiri	111,55	112,20	15,82	15,98	11,24	11,35
TALON Škofja Loka	111,90	112,35	15,88	15,98	11,30	11,39
WILFAN Jesenice supermarket Union			586 26 96			
WILFAN Kranj			236 02 60			
WILFAN Radovljica, Grajski dvor	530 40 40		(8.h - 13.h, 13.45h - 18.h)			
WILFAN Tržič			596 38 16			
povprečni tečaj	111,79	112,33	15,80	15,96	11,25	11,35

Pri Sparovcu v Avstriji je ATS ob nakupu blaga po 15.70 tolarjev.

Podatke za tečajnico nam sporočajo menjalnice, ki si pridružujejo pravico dnevnih sprememb menjalniških tečajev glede na ponudbo in povpraševanje po tujih valutah.

Zaradi pogostih sprememb menjalniških tečajev pri nekaterih menjalnicah objavljamo njihove telefonske številke, na katerih lahko dobite podrobnejše informacije o menjalniških tečajih.

Poslej KD Investments

Ljubljana, 24. julija - Delničarji Kmečke družbe, d.d. so na skupščini pred dobrim tednom potrdili sklep, s katerim so ime družbe spremenili v KD Investments, družba za upravljanje, d.d.. Sprejeli so lanko poslovno poročilo, dobiček je znašal nekaj več kot 165 milijonov tolarjev. Nerazporejenega dobička za to obdobje je ostalo nekaj več kot 148 milijonov tolarjev, člani uprave in nadzornega sveta pa prejmejo iz naslova omenjenega dobička skupaj 17,6 milijona tolarjev bruto. • R. Š.

Cene nepremičnin

Najdražje enosobno stanovanje prodano na Gorenjskem

Med brskanjem po bazi podatkov na spletni strani SLONEP smo našli zelo zanimiv podatek in sicer je bilo najdražje enosobno stanovanje v prvem kvartalu letošnjega leta prodano na Gorenjskem. Prodajalec žep je postal bogatejši za kar 190 000 DEM.

Tudi sicer so cene nepremičnin na Gorenjskem sorazmerno visoke. V Sloveniji so cene višje le na območju južne Primorske in v Ljubljani. Na splošno pa cene stanovanj v Sloveniji še vedno rasejo.

Pri nakupu hiše je potrebno odšteti 1600 DEM/m². Cena je v intervalu junij 1995 do februar 2001 skoraj sorazmerno rasla iz 1200 na 1600 DEM/m². Medtem ko je cena kvadratnega metra zazidljive parcele počasi dosegla 90 DEM/m². Če se odločate za nakup stanovanja, je najmanjši porast od leta 2000 do marca 2001 pri trosobnem stanovanju, le 50 DEM/m², tako stane trosobno stanovanje povprečno 1800 DEM/m². Cenovni skok je pri dvosobnem stanovanju le 300 DEM/m² (= 2300 DEM/m²), pri garsonjeri že 500 DEM/m² (= 2750 DEM/m²) pri enosobnem stanovanju 800 DEM/m² (= 2300 DEM/m²).

Za nakup kvadratnega metra trgovine ali gostinskega prostora potrebujemo kar 2000 DEM, za nakup m² pisarniške površine pa pol manj.

Seveda je pomembno poudariti, da so cene nepremičnin v turističnih krajih, kot so: Bohinj, Bled in Kranjska Gora precej nad, v industrijskih (Jesenice) pa pod zgoraj navedenim povprečjem.

Povprečne mesečne oddajne cene za poslovne prostore so približno na enaki stopnji kot leta 2000. Najem gostinskega lokala stane približno 11 DEM/m² (cena je odvisna od lokacije), najem kvadratnega metra trgovine stane od 22 do 26 DEM, pisarne pa nekje 15 DEM. Cene najema stanovanj so padle v povprečju za 50 DEM mesečno (garsonjera stane 400 DEM, enosobno stanovanje 450 DEM, dvosobno 520 DEM ter trosobno 650 DEM), le pri najemu sobe so se cene dvignile iz 190 na 250 DEM. • Mojca Markizeti

Stavka kontrolorjev letenja odpovedana

Brnik, 24. julija - Predstavniki kontrolorjev letenja in prometni minister Jakob Presečnik po dvodnevnem pogajanju dosegli dogovor, kontrolorji pa so stavko zamrzili do 20. julija.

Kontrolorji letenja so zahtevali dodatek ter podpis kolektivne pogodbe do začetka oktobra. Priprave in pogajanja o kolektivni pogodbi naj bi se začela hkrati s pripravo zakona, ki bo uredil način in obliko zagotavljanja navigacijskih služb zračnega prometa. Vlada RS je na svoji seji potrdila omenjeni dogovor in kontrolorji so zamrzeno stavko odpovedali. "Naše zahteve se bodo reševale z reorganizacijo službe, pogoj zanjo pa je sprejetje Zakona o navigacijskih službah zračnega prometa. Ministrstvo mora predlog zakona dati Državnemu zboru do 10. septembra, mi pa lahko damo nanj svoje pripombe. Tri mesece po sprejetju zakona mora začeti delovati nova firma letenja, če se to ne bo zgodilo najpozneje do 1. januarja leta 2002, bo vlada predlagala 15-odstotni dodatek za kontrolorje letenja. Sicer pa naj bi se tudi sistem plač urejal v novi organizaciji, upamo le, da kmalu," je zahteve kontrolorjev in razloge za odpoved stavke pojasnil Gregor Bukovec, predsednik Sindikata kontrolorjev letenja. • R. Škrjanc

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA FINANCE

DAVČNA UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE
DAVČNI URAD KRANJ

PODATKI O VRSTI IN KOLIČINI BLAGA NA RAČUNIH, IZDANIH OSEBAM, KI NISO DAVČNI ZAVEZANCI ZA DAVEK NA DODANO VREDNOST

Spremembe in dopolnitve Pravilnika o izvajanju zakona o davku na dodano vrednost so s 1. julijem letos za davčne zavezanke prinesle kar precej novosti. Tista, ki pa je gotovo burila predvsem davčne zavezanke, ki izdajajo račune končnim potrošnikom oziroma, v jeziku zakona o davku na dodano vrednost, drugim osebam, pa je premik roka, do katerega takim davčnim zavezancem na računih, izdanih nezavezancem za DDV, ni potrebno izpisovati podatka o vrsti in količini prodanega blaga ali opravljeni storitvi.

Tako določba pravilnika, ki določa obvezne podatke (brez vrste in količine) na računu, izdanem s strani davčnih zavezancev za DDV drugim osebam, ostaja v veljavi še do 31. decembra letošnjega leta.

Prestavljen rok za spremembo pravilnika in sicer s 1. julija na 31. december, se torej nanaša na obvezne podatke o vrsti in količini prodanega blaga oziroma opravljenih storitev tudi na računih, izdanih s strani davčnih zavezancev za DDV nezavezancem. Podatek o vrsti in količini prodanega blaga oziroma opravljeni storitvi je predpisan z Zakonom o davku na dodano vrednost, vendar Pravilnik o izvajanju zakona o davku na dodano vrednost davčnim zavezancem, ki izdajajo račune drugim osebam, še do 31. decembra letošnjega leta dovoljuje, da lahko izdajajo račune nezavezancem za DDV brez tega podatka.

Določilo Zakona o davku na dodano vrednost o obveznih podatkih, ki jih mora vsebovati račun, izdan drugim osebam, je bilo že od same uvedbe omenjenega zakona jasno. Od uveljavitve Sprememb pravilnika o izvajanju zakona o davku na dodano vrednost pa, z zakonom predpisanj obvezni podatki na računih, torej tudi podatek o vrsti in količini dobavljenega blaga oziroma opravljeni storitvi, veljajo do 31. decembra letos.

Tako mora davčni zavezanec za DDV v računu, ki ga izda drugim osebam, torej nezavezancem za DDV, izkazovati najmanj naslednje podatke:

1. kraj in datum izdaje računa ter zaporedno številko;
2. firmo oziroma ime in sedež oziroma stalno prebivališče ter davčno številko izdajatelja računa;
3. podatke o vrsti in količini prodanega blaga oziroma opravljenih storitev;
4. prodajno vrednost blaga oziroma storitve z vključenim DDV ter
5. znesek vračunanega DDV;

če davčni zavezanec opravlja promet blaga in storitev po različnih

davčnih stopnjah, mora na računu prodajno vrednost z vključenim DDV izkazati ločeno po davčnih stopnjah in izkazati ločeno tudi vrednost DDV.

Davčni zavezanec na izdanem računu kot vrsto blaga navede opredeljeno blago po posamezni blagovni skupini; podatek pa poleg tega lahko vsebuje tudi šifro, komercialno ime in podobno. Davčni zavezanec pri opredelitvi blaga ravna v skladu s svojo razvrstitvijo v standardni klasifikaciji dejavnosti. Davčni zavezanec mora zagotoviti tudi podatek o kakovosti blaga pri blagu določene vrste, ki se prodaja v različnih kakovostnih razredih. Podatke o količini prodanega blaga vpisuje kot izdelek, komad, kos ali v merskih enotah.

Na računih mora davčni zavezanec za DDV zagotoviti podatke tudi o vrsti opravljene storitve. Ta podatek je lahko opis storitve, kot je npr. dogovorjen v pogodbi med davčnim zavezancem, ki storitev opravi in naročnikom te storitve.

Pri storitvah, pri katerih ni mogoče izraziti količine v merskih enotah, davčni zavezanec na računu opiše opravljeno storitev tako, da je razvidno, za kakšno storitev gre oziroma kakšen obseg storitve je bil opravljen. Če se račun izstavi za oddajanje v najem oziroma za stroške obratovanja, vzdrževanja in upravljanja stanovanjskih in poslovnih prostorov, se mora v računu posebej navesti blago oziroma nepremičnino, na katero se nanaša račun.

Pri storitvah s področja zdravstva, zobozdravstva in podobno, kjer je potrebno paziti na varstvo osebnih podatkov, davčni zavezanec opis opravljene storitve označi le do tolikšne podrobnosti, da ne posega v zasebnost osebe, kateri je storitev opravljena.

Če davčni zavezanec opravi promet blaga oziroma storitev, za katerega je predpisan oprostitev, mora na računu navesti, da je promet oproščen plačila davka na dodano vrednost in navesti člen Zakona o davku na dodano vrednost, v katerem je navedena oprostitve.

Seveda pa ni nobena novost, da mora davčni zavezanec že v skladu s predpisi o trgovini, z Zakonom o varstvu potrošnikov kot seveda v skladu z Zakonom o davku na dodano vrednost kupcu blaga oziroma naročniku storitve izročiti račun, ne glede na to, ali je kupec oziroma naročnik račun posebej zahteval ali ne. Kupec blaga oziroma prejemnik storitve pa mora račun zadržati neposredno po odhodu iz prodajalne oziroma drugega poslovnega prostora in ga na zahtevo predložiti pooblaščenim osebam davčnega oziroma tržnega organa.

Nov izdelek v Creini

Kmetijska cisterna Garda 20.000 litrov

Kranj - V petek, 20. junija 2001, so v kranjski Creini, proizvodnji in trgovini kmetijskih strojev in naprav, predali kupcu 20.000-litrsko cisterno. To je doslej največja cisterna, ki so jo izdelali v Creini za kmetijske namene. Standardne cisterne so od 1.200 do 10.000 litrov, vendar je že slednjih zelo malo.

Peter Zaletelj, direktor Creine, in razvojni konstruktor Bojan Nabernik pred 20.000-litrsko cisterno velikanko.

Začetki Creine segajo v leto 1954, sedaj imajo sedež v Komunalni coni Primskovo, kjer so od leta 1979. Glavna dejavnost podjetja je proizvodnja kmetijske mehanizacije, najbolj znani so po cisternah za kmetijske namene, predvsem za prevoz gnojek. Od lani naprej je v njihovem sklopu tudi proizvodnja kaminskih peči Lokaterm.

Po naročilu Marka Slaviča, znanega podjetnika in konjereja iz Ključarevcev pri Ljutomeru, so izdelali za slovenske razmere izjemno veliko, 20.000-litrsko cisterno za prevoz gnojek. Cisterna, ki so jo razvijali en mesec - še enega pa porabili za izdelavo, ima vrsto prednosti.

Ima hidravlično sesalno cev, hidravlično vrtenje razpršilnega topa z dometom do 60 metrov in hidravlično odpiranje sesalnih in razpršilnih ventilov. Črpalka je kombinirana, na eni strani vakuumska (800 litrov zraka na minuto), na drugi pa centrifugalna (2100 litrov medija na minuto).

Znotraj cisterne je hidravlično mešalo, sama cisterna pa je vpeta na trideset podvozje s šestimi kolesi. Vsako kolo se posebej prilagaja terenu, pri zavijanju prvi in zadnji par koles sledi traktorju, pri vzratni vožnji pa sta blokirani zaradi lažjega obračanja. Cisterna je opremljena s pnevmatičnimi zavorami in svetlobno signalizacijo. • B.B., foto: T.D.

Kmetijski svetovalec Dušan Jovič Bohinjski kmet je povezal planine z dolino

Z razvojem planinskega gospodarjenja skozi stoletja je v največji možni meri izkoristil naravno okolje in povezal pičla ravna dolinska območja, skrčil gozdove in vključil v svojo rabo tudi planinske pašnike.

Kranj, 24. julija - Svetovalec Kmetijske gozdarske zbornice, Kmetijske svetovalne službe Bohinj Dušan Jovič je pretekli teden predstavil javnosti svojo študijo Planine v Bohinju. Bohinj je naša največja in najbolj individualizirana gorska kotlina sredi Julijskih Alp. Obsega 304 kvadratne kilometre oziroma poldrug odstotek slovenskega ozemlja, ki sega iz dna kotline od 492 metrov nadmorske višine do najvišjega vrha Slovenije, Triglava 2864 metrov. Kljub relativni majhnosti sestavljajo kotlino tri

mikroregije: Zgornja in Spodnja Bohinjska dolina ter jezerska kotanja, je zapisal Dušan Jovič. Dvajsetim starim naseljem sta se po vojni pridružili še dve: Goreljek in Ukanc. Gospodarska usmeritev Bohinja ni odstopala od usmeritve, ki je bila značilna za vse alpske kotline in je temeljila na tradicionalnem kmetijstvu, usmerjenem v planinsko živinorejo. Fužinarstvo je cvetelo ob domačih surovinah, gospodarjenje z lesom pa se je začelo krepiti že pred prvo svetovno vojno. S prometno odprtostjo Bohinja z izgradnjo železnice 1906 se je začela turistična dejavnost, ki danes predstavlja glavno gospodarsko perspektivo.

Dušan Jovič opisuje pomen pašnih skupnosti oziroma srenj. Takšno združevanje vaščanov v gospodarske skupnosti, srenje, je bil odgovor na trdne razmere v gorskem okolju. Planinske srenje so se ohranile do današnjih dni. V Bohinju je danes živih devet srenj, danes agrarnih skupnosti. Te so studorska, srenjska, češnjiška, bukovska, bitenjska, rotarska, ravenska, bistriška in nomenjska. Od 52 planin in senočetnih planin (bruto površina 8839 hektarov) jih je danes živih še 27 s skupno bruto površino 3444 hektarov. • J.K.

Predstavitev Pharovih razvojnih programov na Uskovnici

Kmet prideluje, da bo dobro prodal

Pretekli teden so predstavili tri projekte, ki zadevajo planinsko pašništvo, proizvodnjo kmetijskih pridelkov in zlasti možnosti njihove prodaje.

Uskovnica, 24. julija - Čeprav je pretekli četrtek lilo kot iz skafa in za obisk Pokljuke ni bil najbolj primeren dan, je bila v planinskem domu na Uskovnici, ki jo v imenu Planinskega društva Srednja vas v Bohinju oskrbujeta Magda Pivk in Marija Pavič, opravljena dobro obiskana predstavitev treh Pharovih projektov čezmejnega sodelovanja. Vodja kmetijske svetovalne službe Kranj mag. Jurij Kumer je v uvodu predstavitev opozoril na pomen projektov, ki so združili znanje in denar ter vključili tudi lokalne potenciale, saj brez njihovega sodelovanja projektov ni mogoče spraviti v življenje. Trije projekte so bili uresničeni od leta 1997 dalje na slovenski strani meje med Slovenijo in Avstrijo. Prvi je bil Revitalizacija gorskih območij na slovensko avstrijski meji. Zanj je Evropska unija prispevala 129.955 evrov, Slovenija pa je dodala 60.000 evrov. Drugi projekt je bil Revitalizacija karavanskih gorskih območij, skupno vreden 190.000 evrov, kjer je bil delež Slovenije 40.000. Zadnji najnovejši pa je Organiziranje, predelava in trženje kmetijskih pridelkov v alpskem območju, za katerega je dala Evropska unija 95.000 evrov, Slovenija pa 32.000. Skupno so trije projekti "vredni" nad 500.000 evrov ali blizu milijona mark.

Marko Verbič s kmetijskega ministrstva je opozarjal na pomen vlaganj v obsejne in planinske dele za obstoj naroda in za preživetje ljudi. Napovedal je postopno "umiranje" Phare programov, ki jih za te namene že nadomešča program Sappard. Predsednik pašne skupnosti za Uskovnico Janez Zupanc je v imenu 64 članov odobral oživljanje planin in dejavnosti na njih, zlasti sirarstva. V sirarni na planini Praprotnica, ki je ob Uskovnici in Konjščici ena od treh planin na tem območju, so po dvajsetih letih lani znova izdelali sir. Pašna skupnost Uskovnica ima 250 bruto pašnih površin, na paši pa je 90 govedi, 10 konj in 45 glav drobnice. Kmetijski svetovalec Dušan Jovič je menil, da so velika sreča ljudje, ki jim ni bilo vseeno, kaj se s temi kraji in planinami dogaja. Sedaj se učimo tistega, kar smo nekdaj že znali.

Delo se mora splaćati

Pogosta ugotovitev na predstavitvi je bila, da nihče ne bo delal na planinah in skrbel zanje le zaradi ljubezni, ampak zato, da bo zaslužil za preživetje in dostojno življenje. Brane Ravnik iz Kmetijske gozdarske zbornice, sicer domačin iz Bohinja, je poudaril, da morajo kmetje imeti vpliv na izvedbo programa in da bohinjska občina sprejema program razvoja kmetijstva, ki mora prinesiti gospodarske učinke. Ob

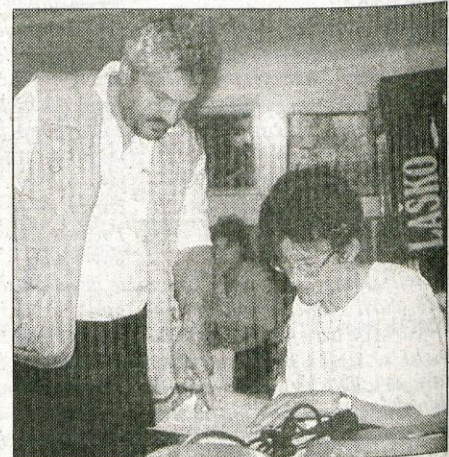

Nežka Bajt s Srednje biotehnične šole Kranj (nekdanja Mlekarska šola) je predstavila izdelke s planin.

močje je na eni strani ekološko občutljivo, po drugi strani pa omogoča prednosti. Dr. Marija Markeš iz Triglavskega narodnega parka je dejala: Projekti morajo postati projekti ljudi in to se kaže pri teh projektih, ki so kmetje sodelovali z denarjem in delom. Tako sodelovanje bomo še potrebovali. Narediti je treba korak naprej in rešiti položaj osebja na planini. Planine potrebujejo usposobljene ljudi. Zakaj ne bi bil sirar in pastir poklic. V pašni sezoni bi bili na planinah, ostale mesece pa na drugih delih. Planine kaže profesionalizirati. Jože Antonič, podžupan občine Bled, je menil, da moramo ustvariti razmere in pogoje, ko se bo ljudem splačalo biti na planini in da bo v zgornjem delu Gorenjske ponudba planin del turistične ponudbe. Navedel je primer iz Avstrije, ko je na približno enako veliki planini kot Uskovnica 38 staj, v katerih povsem zakonito prodajajo na planinah narejen izdelke in dobro zaslužijo. Posamezni ima v sezoni tudi do milijona šilinov prometa. Treba pa je očistiti planine in preprečiti zaraščanje, urediti pota in pomagati domačemu človeku. Sicer bomo sami na lastno pest očistili planine, je dejal eden od udeležencev srečanja na Uskovnici.

Nastaja "sirarska pot"

Projekt Organiziranje, predelava in trženje kmetijskih pridelkov v alpskem območju je predstavila inž. Lidija Šnut, specialistka za to področje, ki je vodila njegovo nastajanje. Še poseben poudarek je bil dan planinskim pašnikom in trženju kmetijskih pridelkov in izdelkov, za kar morajo obstajati nekateri pogoji: povečanje in-

Odlična poznavalca dejavnosti na planinah Dušan Jovič in Lidija Šnut.

teresa kmetov za predelavo na planinah, dvig kakovosti predelave mleka, povečanje interesov za predelavo, ohranjanje kulturne dediščine, razvoj prodaje na planinah in kmetijah ter skupna promocija. Skupna površina vseh obravnavanih pašnikov znaša 13.858 hektarov, ki predstavljajo 39 odstotkov vseh planinskih pašnikov v Sloveniji. V rabi je 45 odstotkov vseh pašnih površin. Kar 24 odstotkov pašnikov se zarašča, 18 odstotkov pa je neuporabnih. Na 134 planinskih pašnikih se je leta 2000 na površini 6283 hektarov paslo 3752 govedi, 216 konj in 4762 drobnice. Primerjava s prejšnjimi leti kaže na padanje števila živali na paši. Projekt je obsegal številna srečanja s kmeti, na katerih je bil poudarjen pomen paše in dela na planinah. Nad 300 kmetov se je udeležilo 25 delavnic, izdelan pa je bil tudi pašni red za 5 planin, ki ima splošno uporabno vrednost in so pripomoček pri delovanju pašnih in agrarnih skupnosti. Analiza je ugotovila, da molžejo na 35 planinah, med katerimi na 27 predelujejo mleko v sir, skuto, maslo ali kisl mleko. Če bi bili izpolnjeni pogoji, bi bila predelava mleka mogoča še na 18 planinah. Inž. Lidija Šnut je povedala, da je bila kupljena oprema, ki bo olajšala in zboljšala delo v petih sirarnah, od katerih so bile štiri obnovljene skladno z veterinarskimi in sanitarnimi predpisi. Projekti dajejo pozitivne rezultate. Izdelki s planin so bili večkrat predstavljeni javnosti in potencialnim kupcem. Nastajajo blagovne znamke in trženje se zboljšuje, pri čemer naj bi pomagala nastajajoča planinska sirarska pot. Na srečanju na Uskovnici pa so posebej poudarili, da je velika ovira pomanjkljiva zakonodaja, ki kmetom še vedno onemogoča legalno prodajo higiensko in zdravstveno neoporečnih izdelkov. • J. Košnjek

Miro Prešeren, predsednik Čebelarkega društva Karavanke Begunje

Nujna zaščita kranjske sivke

V nedeljo, 5. avgusta, bo na Zelenici čebelarji strokovnjak Ciril Jalen pojasnjeval in pokazal čebelarjenje s kranjsko sivko. Pobuda za čebelarji center.

Begunje, 24. julija - Miro Prešeren iz Radovljice, ki čebelarji z okrog 20 panji, je predsednik Čebelarkega društva Karavanke Begunje, v katerem je 30 članov. Družina je za svojo glavno nalogo izbrala vzgojo in ohranitev izvirne kranjske sivke na avtohtonem območju od Zirovnice preko Begunjsčice, Dobrčice in Trziča. Kranjska sivka, ki jo goji in širi znani čebelarji strokovnjak Ciril Jalen, je namreč vedno bolj ogrožena in bi jo kazalo zaščititi z zakonom kot avtohtono čebeljo pasmo. Z vožnjami čebel na pašo v druge kraje in s prihodom čebelarjev iz drugih krajev se nevarnost povečuje, na kar so opozorili tudi na zadnji seji upravnega odbora Čebelarkega društva Karavanke Begunje. Ciril Jalen na Zelenici vzgaja ekološki tip kranjske sivke. Njene značilnosti so čistost, nerojljivost, odličnost pri medenju in odpornost

Ciril Jalen

gozdarjev v zadnjih treh letih na različnih lokacijah nasadili okrog 800 lip. Marsikateri sadna vrsta brez sodelovanja čebele ne bi rodila. Čebelarstvo je pomembna panoga, zato bi ji morala država oziroma minis-

trstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano bolj pomagati, na primer s subvencijami in omogočanjem cenejšega nakupa sladkorja. Miro Prešeren je še vedno zagovornik ideje za ustanovitev čebelarkega centra, pri čemer bi pomagal Phare program. Projekt je pripravljen. Najprej mora med čebelarji dobiti večinsko podporo. V tem primeru je ljubosumje med posamezniki in posameznimi družinami odveč. Begunjski čebelarji vabijo čebelarja od blizu in daleč ter druge ljubitelje narave v nedeljo, 5. avgusta, dopoldne (od 9. ure naprej) na Zelenico, kjer bo Ciril Jalen praktično in teoretično predstavil svoje bogate izkušnje s kranjsko sivko. Najenostavnejša pot z osebnim vozilom je vožnja do planine Žaga in nato 20 minut hoje do kraja prikaza. Pot bo primerno označena. • J. Košnjek

Med najboljšimi turističnimi spominki tudi dva z Gorenjske

Duhec v steklenici in klekljana kazalka

Priznanje na natečaju za turistični spominek sta prejela Andrej Ozebek iz Mošenj za sveti duh v steklenici in Turistično društvo Železniki za ročno klekljana kazala za knjigo - NAJ spominka sta haloška žvegla in turistične 'puzzle'

Škofja Loka - Skoraj tri tisoč različnih spominkov imamo v Sloveniji, a kar 70 odstotkov je takšnih, ki bi jih lahko označili za kič. Majolike, kozolci, vozovi, narodne noše in medica - to so spominki, ki jih turisti najpogosteje odnesejo iz Slovenije. A kot ugotavlja predsednik Združenja spominkarjev Slovenije Tomaž Grom, se v zadnjih letih vendarle pojavlja vse več kakovostnih turističnih spominkov, ki se navezujejo na naravno in kulturno dediščino. Tako je tudi po zaslugi vsakoletnega natečaja, na katerem izbirajo najboljše turistične spominke.

zah, je izdelal Anton Žöekš. Po mnenju komisije spominek odlikuje uporabnost, naravni materiali in lokalna opredeljenost. Dopolnjuje ga lična embalaža in spremno besedilo o uporabi. Turistično sestavljanke (puzzle) pa je izdelala skupina študentov z Vrhnike. V poplavi različ-

za skupino lutk, klobuk in torbi-co iz ličja.

Odlično pa so se na natečaju odrezali tudi gorenjski spominki. Pisno priznanje sta prejela kar dva, in sicer sveti duh v steklenici ter ročno klekljana kazala za knjigo. Svetega duha v podobi goloba, ki visi v stekle-

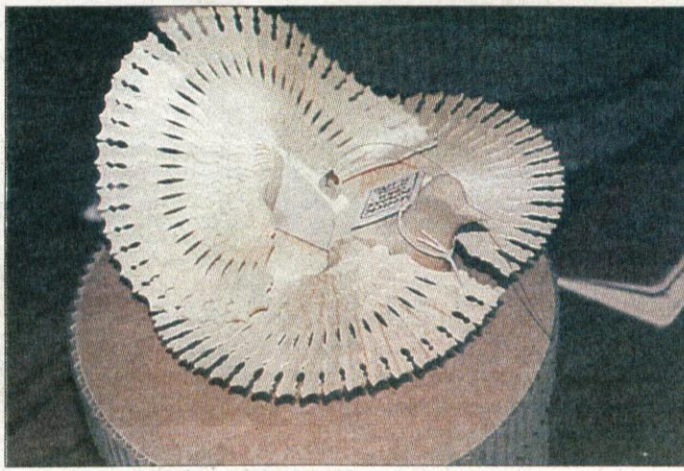
Ročno klekljana kazalka za knjigo iz Železnikov je po mnenju komisije zelo zanimiv spominek, gre za preliv dediščine izdelovanja čipk v sodoben, uporaben izdelek. Pisno priznanje pa je prejel tudi zavod Biovez iz Slovenske Bistrice za ovseno blazino.

nas celo sredi Ljubljane turisti morajo iskati trgovine, kjer bi lahko kupili kaj za spomin na Slovenijo.

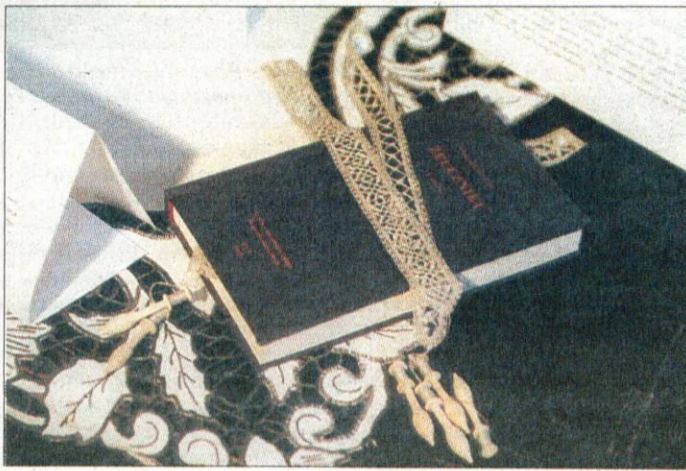
Kljub temu pa v Gorenjski turistični zvezi, kjer odkupujejo spominke in z njimi oskrbujejo prodajalce, letos opažajo povečanje prodaje turističnih spo-

Turistična sestavljanke oziroma 'puzzle' in haloška žvegla, najboljša letošnja turistična spominka.

Sveti duh (nagrajen je bil sveti duh, skrit v steklenici): avtor je Andrej Ozebek iz Mošenj, ki se z izdelovanjem duhec ukvarja od leta 1987. Spominek v štirih različnih velikostih je izdelan iz prožnega lipovega lesa, z njim se je predstavljal na Japonskem in v Los Angelesu, prodrl pa je tudi v večino prodajnih galerij na Gorenjskem.

Klekljane kazalko za knjigo iz Železnikov: vzorec je narisala Mara Demšar, sklekljala Mici Koblar, zamisel pa je dala Anči Trojar. Kazalko so izdelane v treh različnih vzorcih, za eno je klekljarica porabila od deset do trideset ur časa. Spominek je mogoče kupiti v TD Železniki, po uspehu na natečaju pa upajo, da bodo prodrlji tudi širše.

Na letošnji natečaj, ki ga je pripravila Turistična zveza Slovenije v sodelovanju z Združenjem spominkarjev Slovenije, Gospodarsko zbornico Slovenije, Slovensko turistično organizacijo in Pospeševalnim centrom za malo gospodarstvo, je tako prispelo več kot 120 spominkov 107 avtorjev. To je skoraj za tretjino več kot lani. Oblikovalci se vse bolj navezu-

jejo na dediščino in tudi letos, v letu naravne in kulturne dediščine, je bilo tako. Komisija je izbrala šest najboljših spominkov, trem je dodelila denarno nagrado, trem pa pisno priznanje. Prvo mesto je dodelila dve-ma, in sicer haloški žvegli in turistični sestavljanke. Haloško žveglo, tradicionalno glasbilo, ki so ga uporabljali že v 18. stoletju godci in pastirji v Halo-

nih sestavljanke predstavlja svež pristop k razumevanju turističnega spominka, je menila komisija, po svoji ideji in realizaciji pa je nadvse izvirna. Tretje mesto pa je komisija dodelila učni delavnici iz Velike Polane

nici, je izdelal Andrej Ozebek iz Mošenj. Golobček je bil del "bogkovega kota" že v 19. stoletju, izdelek po mnenju komisije odlikuje poudarjena estetskost in 'čistost' v izpeljavi materialov (glina, lesa in stekla).

Po mnenju Alojza Šostr, glavnega tajnika Turistične zveze Slovenije, bi z boljšo ponudbo turističnih spominkov lahko mnogo več iztržili od turistov. V tujini spominke ponujajo na vsakem vogalu, medtem ko pri

minkov, po besedah Franca Dolharja so v prvem polletju prodali že za 40 milijonov tolarjev spominkov, kar je za 450 odstotkov več kot lani.

• Urša Peternel, foto: Tina Dokl

DOMUS

idejne zasnove in rešitve, d.o.o.
Dunajska 51, Ljubljana

V knjigi je zbrana vrsta zanimivosti o naravi, skupaj z natančnimi navodili:

- Kako se v naravi obnašati, kako opazovati, kako se približati živalim in prepoznati njihovo vedenje in tipične navade.

- Zakaj moraš biti v naravi potrpežljiv in strpen, kako se izogniti nevarnostim, kako prepoznati vreme, ki je

za pohode v naravo izjemnega pomena, kako se opremiti za pohod v naravo, kako se obleči in kaj vzeti s seboj na pot.

- Pove, kaj je pomembno pri postavljanju šotora, kakšno popotnico vzeti na daljše izlete, kako se znajti na zemljevidu, kako uporabljati kompas, kaj je treba narediti, če se izgubiš, kako ohraniti mirno kri, če se v gozdu izgubiš in kako poklicati na pomoč.

- Uči, zakaj je počitek na pohodih tako pomemben, kako ravnati v mrazu ali v vročini, kaj je pomembno pri postavljanju tabora, kako ravnati z obutvijo in obleko na pohodu, kako zavarujete šotor in nahrbtnik, kaj moraš vedeti o ognju, kurjenju v naravi in pripravi hrane na odprtem ognju.

Knjiga je namenjena staršem, vzgojiteljem in otrokom od petega do petnajstega leta. Cena: 3400,00 SIT

Še vedno v vodstvu
VELIKA PLANINA

V uredništvo prihaja čedalje več glasovnic za NAJ PLANINO S PLANŠARIJO 2001 in samo še en teden imate časa, da s poslanim kuponom vplivate na vrstni red, ki je bil v petek, 20. julija, naslednji: 1. Velika planina, 2. Ribenska planina, 3. Kofce, 4. Korošica, 5. Lešanska planina, 6. Uskavnica, 7. Prevala, 8. Tegoška planina, 9. Krstenica, 10. mesto pa si delita z istim številom glasov Bistriška planina in Ratitovec - Pečana.

Bralke in bralci Gorenjskega glasa izbirajo najbolj priljubljeno planino s planšarijo, nagrade prispeva Planika

Danes objavljamo osmi glasovalni kupon, na katerem lahko glasujete za planino, na kateri se pase živina in kjer je mogoče jesti vsaj kisl mleko in žgance. Pošljete lahko neomejeno število kuponov, izmed katerih bomo na treh vmesnih zbranih 13., 20. in 27. julija vsakič izbrali bon Planike za 10.000 SIT za nakup pohodne obutve in 5 naglavnih trakov Gorenjskega glasa. Vsi glasovalni kuponi, prejeti do vključno 31. julija 2001 pa bodo sode-

lovali v zaključnem zbranju, ki bo v nedeljo, 5. avgusta 2001 na planini, ki bo zbrala največ vaših glasov. Glavne nagrade so: 1. bon za nakup pohodne obutve PLANIKA v vrednosti 20.000 SIT, 2. malica z okreplilom na zmagovalni planini v vrednosti 8.000 SIT, 3. malica na drugouvrščeni planini v vrednosti 5.000 SIT, 4. malica na tretjeouvrščeni planini v vrednosti 3.000 SIT. Izbrali bomo tudi 20 naglavnih trakov Gorenjskega glasa.

»NAJ PLANINA S
PLANŠARIJO 2001«
- akcija GORENJSKEGA GLASA
IN PLANIKE

Glasmujem za:.....

Ime in priimek:.....

Naslov:.....

Glasove pošljite na dopisnicah do torka, 31. julija 2001, na Gorenjski glas, Zoisova 1, 4001 Kranj ali pa oddajte v turističnih društvih Bled, Bohinj, Dovje - Majstrana, Jesenice, Kranjska Gora, Radovljica, Škofja Loka, Tržič ali v Turistični agenciji Meridian na Jesenicah, TA Veronika in Kamniku, TA Meridian, Alpska 62, Lesce ali v malooglasni službi Gorenjskega glasa v avli poslovnega stolpca, Zoisova 1.

WWW.KRANJSKANOC.COM

KRANJSKA NOČ

24. do 28. julij 2001

GLAVNA NAGRADA

HYUNDAI

1-LETNA UPORABA

Mestna občina KRANJ

GENERALNI POKROVITELJ

SO-FOV

ORGANIZATOR

TOREK, 24. julij

Mambo Kings Cirkus Buffeto	Koncert Gledališka predstava	PLOŠČAD MO Kranj	20:30
Mojca	Otroško-glasbeni program	PLOŠČAD MO Kranj	17:00
Igranje človek ne jezi se - žive figure	Otroški program	PLOŠČAD MO Kranj	18:00
Lunapark	Zabava	PLOŠČAD MO Kranj	19:00
Kalinka party	Zabava	PARKIRIŠČE PRED GIMNAZIJU	17:00
		JOHN DOE AMERICAN BAR	22:00

SREDA, 25. julij

TABU	Koncert	PLOŠČAD MO Kranj	21:00
Cveto Sever: Janko in Metka	Lutkovna predstava	PLOŠČAD MO Kranj	17:00
Pojči kuhar	Otroško-glasbeni program	PLOŠČAD MO Kranj	18:00
Sikarska delavnica-Risanje malčkov	Otroški program	PLOŠČAD MO Kranj	19:00
Poletni kino	Kino	PLOŠČAD MO Kranj	24:00
Lunapark	Zabava	PARKIRIŠČE PRED GIMNAZIJU	17:00
Machu Pichu party	Zabava	JOHN DOE AMERICAN BAR	22:00

ČETRTEK, 26. julij

Trubači Aca Novkovič	Koncert	PLOŠČAD MO Kranj	20:30
Gledališče Unikat-Kijukec in Pavliha	Gledališka predstava	PLOŠČAD MO Kranj	17:00
Rdeča kapica	Lutkovna predstava	PLOŠČAD MO Kranj	18:00
Delavnice s starimi obrtni (TIC Kranj)	Otroški program	PLOŠČAD MO Kranj	19:00
Poletni kino	Kino	PLOŠČAD MO Kranj	24:00
Moški pevski zbor	Koncert	PREŠERNOVO GLEDALIŠČE	20:00
Mednarodni boksarski spektakel	Šport	GLAVNI TRG	19:00
Lunapark	Zabava	PARKIRIŠČE PRED GIMNAZIJU	17:00
Etno party s Trubači	Zabava	JOHN DOE AMERICAN BAR	22:00

POKROVITELJ ODRS
PLOSČAD MO KRANJ

John Doe

POKROVITELJ MEGA PROGRAMA

TEST MERCEDES-BENZ CLK 200 KOMPRESSOR ELEGANCE

ROMANTIČNI OSVAJALEC BOGATIH SRC

Le katera mladenka se ne pusti zapeljati postavnemu in odločnemu mladeniču, ki zna poleg telesnih vrlin pokazati tudi smisel za romantiko? In marsikatera bi podlegla tudi podobi in duši Mercedes-Benzovega kupeja CLK, ki je tudi po štirih letih še v polni formi in za seboj še vedno potegne veliko občudujočih pogledov.

Nič čudnega, kajti ta stuttgartski štirikolesnik še vedno "zažge" s športno nizko spuščeni nosom, gibkimi boki in precej resnobnim zadkom. Oblikovalci so mu pogumno nadeli dvojna okrogla žarometna, pločevino ukrivili tako, da sta mišičasta

Mercedes-Benz CLK brez težav vzbudi romantična čustva, ne glede na to, ali ga opazujejo moške ali ženske oči.

V slogu novejših mercedesov: smernika v bočnih ogledalih.

Mercedesovsko urejena notranjost in prestižni materiali skušajo delno opravičevati visoko ceno.

+ elegantna oblika, dodelana notranjost, lega na cesti in vodljivost, učinkovitost zavor

- motorni hrup pri višjih vrtljajih, dostop do zadnje klopi, poraba goriva, visoka cena

TEHNIČNI PODATKI

Vozilo: kupe, 3 vrata, 4 sedeži
 Mere: d. 4.560, š. 1.720, v. 1.370 m
 Medosna razdalja: 2.690 m
 Prostornina prtljajnika: 235/350 l
 motor: štirivaljni, bencinski, 16V
 gibna prostornina: 1998 ccm
 moč: 141 kW/192 KM pri 5300 v/min
 navor: 270 Nm pri 2500 v/min
 najvišja hitrost: 233 km/h
 pospešek od 0 do 100 km/h: 8,4 s
 poraba EU norm.: 7,2/13,6/10,4 l/100 km
 maloprodajna cena: 8.803.863 SIT
 zastopnik: AC Interac, Ljubljana

prednja blatnika videti rahlo nabuhla in tudi vse druge dele oblikovali tako, da s svojo eleganco in športnostjo hitro vzbudijo romantična čustva. Pri tem ni pomembno, ali ga opazujejo ženske ali moške oči in skoraj ni takega, ki mu ne bi bil všeč že na prvi pogled. CLK po merah sodi med razred C in večji E, narejen pa je na osnovi zdaj že upokojene limuzine razreda C prejšnje generacije. Za ohranitev mladostne svežine je doživel nekaj manjših popravkov in tako kot vsi novejši mercedesi ima na primer smernika vdela v bočni ogledali. V notranjosti CLK kaže predvsem prestižnost trikrake zvezde in je bolj eleganten in manj športen, kot

bi lahko bil takšen avtomobil. Tisti, ki imajo težave s hrbtenico, niso navdušeni nad tem, da se je na sedež potrebno spustiti zelo nizko, še več gibčnosti pa je potrebne za dostop do zadnje klopi. Vendar že po nekaj minutah sedenja za volanom je hitro vse pozabljeno in kakovostne obloge sedežev in vrat ter z lesom obogatena armaturna plošča in sredinska konzola dokazujejo, da se v tem avtomobilu vozijo predvsem ljudje z dobro založenimi bančnimi računi. Pri Mercedes-Benzu je seveda težko pričakovati kaj drugega kot urejen in estetsko izdelan vozniški delovni prostor. Stikala in volanski obroč z gumbi za ukazovanje radijskemu sistemu in po-

Zadnji del je precej visok in v primerjavi s športnim nosom limuzinsko resnoben.

desnim sedežem, nadomestek pa bi si zaslužila tudi ročica tempomata, ki prav grdo štrli ob volanu. Opreme je toliko, kolikor je lastnik pri volji odšteti zanjo, v vsakem primeru pa je dobro poskrbljeno za varnost in dodatne stroške povzročijo popolno elektrificirana nastavljivost voznikovega sedeža,

tovalnemu računalniku skrbijo za popoln mercedesovski občutek, k temu sodita tudi tradicionalni pedal za delovno zavoro in premajhen zaprt predal pred

AVTOMOBILSKA INDUSTRIJA

Čigava bo Adria Mobil?

Edini slovenski proizvajalec počitniških prikolic in avtodomov novomeška Adria Mobil je lansko leto na evropskih trgih dosegel najvišjo rast tržnega deleža. Se pa podjetje, ki je uspešen izvoznik, ni končalo z lastniškim preoblikovanjem, ki bo epilog očitno dobilo na novomeškem sodišču.

Na postopek lastninjenja se je namreč pritožila družba Terna, ki izpodbija odkup Adriinega večinskega deleža od Slovenske razvojne družbe. Od upravičencev za odkup (okoli 375, večina zaposlenih) se jih je za to možnost odločilo 50. Strateška partnerja Adria Mobil Autocommerčevi hčerski družbi Avto Triglav in AC Interac sta v procesu odkupa Adria Mobil stala ob strani, z njima pa novomeško podjetje uspešno uresničuje razvojno strategijo. Oba nastopata kot dobavitelja baznih vozil (fiat Ducato in mercedes-benz sprinter), na katerih nastajajo avtodomi, ki gredo skoraj v celoti v izvoz na zahtevne evropske trge. Zaradi navedenih zapletov in tožbe družbe Terna se lastniki Adria Mobil ne morejo vpisati v sodni register, upajo pa, da bo novomeško sodišče hitro zaključilo s sodnimi postopki.

• M.G.

Rabljena vozila

RENAULT

www.alpetour-remont.si

NUDIMO:

- ◆ PRENOS LASTNIŠTVA
- ◆ VOZILA Z GARANCIJO
- ◆ TEHNIČNO PREGLEDANA VOZILA
- ◆ BREZPLAČNI SERVISNI PREGLED PO PREVOŽENIH 2000 KILOMETRIH
- ◆ MOŽNOST ZAMENJAVE VAŠEGA VOZILA KATEREKOLI ZNAMKE IN LETNIKA
- ◆ UGODNI KREDITNI POGOJI OD 13 DO 60 MESECEV

Vse za vaš avto na enem mestu:

- ◆ Prodaja vozil Renault
- ◆ Vzdrževanje vozil
- ◆ Najem vozil
- ◆ Vleka vozil
- ◆ Zavarovanje in registracija vozil
- ◆ Odkup in prodaja rabljenih vozil
- ◆ Tehnični pregledi osebnih, tovornih in priklopnih vozil

REMONT

D.D. KRANJ
 SERVISNO PRODAJNI CENTER KRANJ, LJUBLJANSKA 22

Centrala: 04/20 15 200

Gorenjski prijatelj

Radio Sora d.o.o.
 Kapucinski trg 4
 4220 Škofja Loka
 tel.: 04/508 0 508
 fax: 04/508 0 520
 e-mail: info@radio-sora.si

89.8
 91.1
 96.3

Vstopite v vaš dom skozi masivna vrata Lip Bled

lip bled STANDARD S 241 N Z OSNOVNIM PREGLEDOM

- KER SO IZDELANA IZ IZBRANEGA SMREKOVEGA LESA BREZ GRČ
- KER KONČNO OBDELAVO VRAT LAHKO PRILAGODITE VAŠEMU DOMU
- KER SO TRDNA IN STABILNA - DEBELINE 66 MM
- KER IMAJO TERMOIZOLACIJSKO STEKLO
- KER VAM PODARIMO KLJUKO IN ŠČIT
- KER ŽE ČAKAJO NA VAS
- KER BOSTE OD 16. JULIJA DO 4. AVGUSTA ZANJE ODŠTELI LE 89.000 SIT + DDV

BLD Ljubljanska 32 04/579 52 30
KRANJ Prmskovo, Mirka Vadnova 14 04/234 00 90
 M. SOBOTA Šavel center, Cvetkova 2 02/535 16 90
 Ljubljana BTC Salon Interier 01/585 26 42
 CERKNICA Papigol, Podskrajnik 19 01/709 39 52
 KROMBERK Batov Pivalec 3 05/333 01 25

Odlična oprema, omamna cena.

Mazda Premacy 1.8i 16V, 114 KM

3.454.792 SIT ali 30.500 DEM

www.mazda.mms.si

Mazda Premacy je gotovo najboljša možna izbira ta hip. Bogata serijska oprema vas bo navdušila. Da o ceni sploh ne govorimo. Zato pohiuite v salone z vozili Mazda in izberite najboljše.

Kranj: AVTO MOČNIK, 04/204 16 96; Radovljica: AVTO MOČNIK, 04/531 01 13

BAZEN - SAVNA Del. čas:
Na kresu 25, Železniki pon., sred., pet. od 15. - 21. ure
Tel.: 04/5146-381 tor., čet., od 15. - 22. ure in
ob sob. ter ned. od 10. - 20. ure

GLASOVA STOTINKA

UREJA: Vilma Stanovnik

edel
EDEL-KLUB
SLOVENIJA

ŠOLA LETENJA Z JADR PADALI
PANDRAMSKI POLETI V TANDEMU
SVETOVANJE IN OPREMA

Wings of Change

p.p. 108, 4290 Tržič
GSM: 041 677 031
e-mail: jurij.kurnik@iol.net
http://www.edel-klub.si

JADRALNO PADALSTVO

Jože Rebec, predsednik Balinarske zveze Slovenije

PRİČAKUJEMO REKORDNO UDELEŽBO

Na članskem SP v balinanju, ki bo od 17. do 23. septembra letos v Kranju, naj bi sodelovalo kar 32 reprezentanc s petih celin. Prvenstvo bo otvoril predsednik Milan Kučan. Slovenci pričakujejo tudi na tem prvenstvu nove kolajne.

Kranj, 24. julija - Od 17. do 23. septembra bo v večnamenski dvorani na Gorenjskem sejmu v Kranju potekalo člansko svetovno prvenstvo v balinanju, kar bo vrhunec praznovanja 50-letnice Balinarske zveze Slovenije. O prvenstvu in stanju v slovenskem balinanju smo se pogovarjali z Jožetom Rebecem, predsednikom BZS, članom izvršnega odbora Mednarodne balinarske zveze in predsednikom organizacijskega odbora SP 2001 v Kranju.

Balinarska zveza Slovenije letos praznuje 50-letnico delovanja. Bogata zgodovina je za nami, ste dejali na slavnostni skupščini v Ljubljani. Kakšna pa je sedanost slovenskega balinanja?

"Dobra. Danes v Sloveniji deluje 184 klubov, v katerih je okoli 11.600 članov, urejenih je 466 zunanjih in 80 pokritih stez ter 57 stez v dvorinah. Od leta 1992 naprej so naši reprezentantje na različnih evropskih in svetovnih prvenstvih prejeli že 51 kolajn, v zadnjem času po njih posegajo celo ženske. Balinanje je tako ena najuspešnejših športnih panog v Sloveniji, kar nam priznava tudi predsednik Olimpijskega komiteja Janez Kocijančič.

Kot športna panoga je balinanje priznано tudi s strani Mednarodnega olimpijskega komiteja, zato smo tudi podpisniki olimpijske listine, res pa je, da še ni olimpijska panoga. Tudi v Sloveniji je ta šport pridobil ogromno simpatij in je vedno bolj priznan."

In kakšna je prihodnost balinanja? Menda je največji problem pomanjkanje mladih igralcev.

"Tako sicer trenutno kaže na Gorenjskem, sicer pa je v Sloveniji veliko perspektivnih mladih balinarjev. Naši dečki do 14 let so na zadnjem četverboju v Novi Gorici povsem deklasirali svojo konkurenco - Francijo, Italijo in Hrvaško. V Poreču je letos že šestič potekala šola balinanja, ki jo skupaj obišče okoli 130 dečkov. Naša nadaljnja naloga je tudi povezava s šolami pri iskanju mladih igralcev. Zelo pomembno je tudi, da bo eden izmed študentov Fakultete za šport v kratkem diplomiral na področju balinanja, tako da bo odtlej imela tudi fakulteta osebo, ki bo zadolžena za balinarski šport. Vzgon našemu delu bo dalo tudi SP za člane v Kranju, kjer bo Fakulteta za šport opravila testiranje najboljših balinarjev na svetu, kar je znak, da je tudi ta ustanova

Jože Rebec

strokovno pristopila k proučevanju balinanja."

Organizacija svetovnega prvenstva je bila zaupana Kranju. Katere so njegove prednosti pred Portorožem, ki je balinarjem prav tako ponudil gostoljubje?

"Organizacija SP je bila Sloveniji zaupana leta 1997 na kongresu Mednarodne balinarske zveze - F.I.B. in to bo prvo člansko prvenstvo v Sloveniji, pred tem smo imeli leta 1993 v Ljubljani mladinsko SP. Takoj smo objavili razpis za organizatorja, na katerega sta se javila Portorož in Kranj. Po ogledu obeh lokacij je izvršni odbor BZS izbral Kranj, ker ima s hokejske dvorane na Gorenjskem sejmu boljše pogoje."

Do začetka SP sta le še slaba dva meseca. Kako daleč ste s pripravi?

"Priprave potekajo po planu in upam, da se bomo predstavili v najboljši luči. Zakupili smo celoten hotel Creina, podpisali smo tudi pogodbo za najem dvorane, enako tudi za Alpeturjem kot uradnim prevoznikom, z nacionalno televizijo smo se že dogovorili za neposredni prenos finalnih obračunov v natančnem in hitrostnem izbijanju, pogovori o prenašanju celotnega prvenstva pa potekajo tudi z lokalno televizijo - Gorenjsko televizijo. Pri organi-

SLOVENIJI ZLATO IN SREBRO

Lavelanet - Na mladinskem svetovnem prvenstvu v balinanju, ki je prejšnji teden potekalo v francoskem mestecu Lavelanet, so bili slovenski reprezentanti nad vse uspešni. Mlada balinarja ljubljanske Sloge Miha Lampič in Jure Kozjek sta postala svetovna prvaka v dvojicah, v finalu sta s 13:8 premagala hrvaški par. Tadej Premru je za Slovenijo priigral še srebro med posamezniki (klasično), v dramatičnem finalu je tesno (12:13) klonil proti Francozu Laugieru, potem ko je vodil že z 11:5. S četrtem mestom v igri v krög je bil uspešen tudi Škofjeločan Dejan Smeh iz Trate Lokatek. • S. Š.

zaciji SP ne smem pozabiti na pomoč balinarskih klubov, ki so od leta 1997 letno prispevali po sto mark denarne pomoči, na ta račun pa se je v blagajno organizacijskega odbora nateklo 7,5 milijona tolarjev. Celotno prvenstvo bo sicer po prvih ocenah stalo 25 milijonov tolarjev. Osemstozno igrišče bomo na sejmu pripravili vsaj teden pred začetkom prvenstva, da bo na njih naša reprezentanca lahko že trenirala. 15. septembra pa bo tam potekalo tudi državno prvenstvo v hitrostnem izbijanju."

Udeležba na prvenstvu naj bi bila rekordna?

"Dosedaj je na članskem SP sodelovalo največ 28 reprezentanc, v Kranju jih pričakujemo 32 in to z vseh petih celin. Kar je pomembno, pričakujemo tudi velik obisk gledalcev. Že se-

daj se za ogled zelo zanimajo Hrvatje, posebej iz Zagreba, z Reke in Istre, prihode večjega števila gledalcev pa napovedujejo tudi iz Italije. Prve tri dni bo ogled prvenstva brezplačen, za finalne obračune od petka do nedelje pa bo dnevna vstopnica najbrž stala 500 tolarjev."

Prvenstvo bo otvoril slovenski predsednik Milan Kučan.

"Predsednik Milan Kučan je predsednik častnega odbora in je že obljubil, da bo otvoril prvenstvo. Ob tem naj še omenim, da bo med prvenstvom v Kranju potekal tudi volilni kongres F.I.B., proglasili pa bomo tudi balinarja stoletja. To bo legendarni italijanski balinar Umberto Granaglia, večkratni svetovni prvak v različnih disciplinah, ki je najuspešnejši in najbolj znan balinar na svetu."

• S. Šubic

OTVORITEV POKRITEGA BALINIŠČA V BAZI

Jesenice, 24. julija - Sobota, 28. julija, bo praznični dan za ljubitelje balinarskega športa. Namenu bodo predali pokrito balinišče v Bazi s štirimi stezami. Kar nekaj let se je zavlačevala gradnja, predvsem zaradi pomanjkanja denarja. Vrednost opravljenih del je 32 milijonov tolarjev in so jih skupaj zagotovili Občina Jesenice, Športno društvo Jesenice in Fondacija za šport Slovenije. To je drugi pokriti balinarski objekt na Gorenjskem in pomeni veliko priložnost za nadaljnji razmah tega športa.

Na Jesenicah ima balinanje dolgoletno tradicijo. Ekipe uspešno nastopajo v državnih ligah, na domačih in mednarodnih turnirjih. Zaradi gradnje tega objekta in pomanjkanja dobrih igralcev se letos sezona za igralce prve ekipe Balinarskega kluba Jesenice ni izšla po načrtih. Po dveh sezonah so izpadli iz slovenske super lige. Po besedah trenerja Zdravka Pogarčarja se s tem ne obremenjujejo preveč. Sedaj bodo v pokritem objektu lahko igrali in trenirali vse leto, z nekaterimi mladimi perspektivnimi igralci pa se bodo v 1. državni ligi kakšno sezono kalili in nabirali moči za ponovni povratek v elito najboljših slovenskih balinarskih ekip.

Sobotna otvoritev balinišča bo ob 9. uri, zatem pa bo tradicionalni, 39. turnir za Pokal mesta Jesenice. Nastopilo bo 16 odličnih slovenskih ekip, največ iz super lige in 1. državne lige.

J. Rabič

ŠPORTNO PLEZANJE

MARTINA TRETJA V SUPERFINALU

Kranj, 24. julija - Naša najboljša športna plezalka Martina Čufar je znova dosegla odmevno uvrstitev. Tokrat ni zmagala, ampak je bila na tekmi v Serre Chevalierju tretja. Tokrat je bila boljše belgijska plezalka Muriel Sarkany, ki jo je Martina pred tednom premagala v Chamonixu. Na drugo mesto se je tokrat uvrstila Nemka Katrin Sedlmayer, tretja pa je bila Martina Čufar. O uvrstitvi je odločal superfinale, ki je bil težak. V finalu sta tekmovali še Francozinji Minoret in Bodet. Dobri so bili tudi fantje, posebno Tomaz Valjavec, ki je zasedel odmevno deveto mesto. Matej Sova je bil 16., Eva Tušar 15. in Nastja Guzzi 23. Med moškimi je zmagal znani Francoz Petit. Francozi so bili najuspešnejši, saj sta v finalu do vrha preplezala še Chabot in Lombard. • J.K.

KOLESTARSTVO

ŠPORTNA TEKMOVANJA ZA ZLATO ČIPKO

Železniki, 24. julija - Na tokratnih 39. čipkarskih dnevih v Železnikih so organizatorji poleg etnološke, kulturne in zabavne prireditve poskrbeli tudi za šport. Vseh devet dni so potekala razna športna tekmovanja v kegljanju, balinanju, tenisu, košarki, nogometu, streljanju, košarki in kolesarjenju.

Razen naštetih športnih tekmovanj so v soboto, 21. junija, pripravili še nogometno tekmo med "ledig" in oženjenimi v Njivici. Zmagali so samski, in sicer z rezultatom 9 : 2. V kegljanju so pri moških prva tri mesta osvojili (od prvega naprej): Jože Gaber, Pavle Porenta in tretje France Prezelj, pri ženskah pa je bila prva Jerneja Tolar, druga Mateja Košmelj in tretja Mojca Benedičič.

V tenisu so bile najboljšje: Andreja Mlakar, druga Nina Tušek in tretja Maja Tušek. Pri moških je bil najboljši teniški igralec Robert Primožič, v finalu je izgubil Miha Okorn, tretji pa je bil Mario Thaler. V balinanju, pravem moškem športu, so tekmovali le - moški. Prvi je bil Silvo Korošak, drugi Jurij Štancer in tretji Janko Anžič.

V street ball-u je zmagala ekipa Dadi Daz, druga je bila ekipa Video Oskar, tretji pa M.O.P. V streljanju je nastopilo kar 42 udeležencev, od tega 9 žensk. Najboljša je bila Romana Prelec, druga Ivanka Kokl Berce in tretja Jožica Rant, pri moških pa prvi Jure Ugcvšek, drugi Branko Košir in tretji Miha Radelj. Tekmovale so tudi ekipe, uvrstitev pa so naslednje: 1. SD Kamnik, 2. DS Železniki, 3. SD Bohinjska Bistrica, 4. SD Gorenja vas, peti pa so bili Pionirji.

Na kolesarskem tekmovanju za Zlato čipko 2001 je bilo 166 udeležencev, celotna dolžina proge je znašala 26 kilometrov, tekmovalci pa so morali premagati 857 metrov višinske razlike. V absolutni konkurenci so prva tri mesta osvojili: pri moških Gašper Rak, drugi Matjaž Cotar in tretji Aleš Hren; pri ženskah je bila prva Sabina Rezar, druga Mojca Kališnik in tretja Jelka Rakuš.

Na sliki so kolesarski zmagovalci v absolutni konkurenci. • B. B., foto: Tina Dokl

BOLE NEPREMAGLJIV

Čedad, 24. julija - V bližini Čedad je bila zanimiva dirka za ml. mladince. Zaključek dirke je bil na kočku 5 km dolgega vzpona. Prepričljivo z več kot minuto prednosti je slavil kolesar Perftech Bleda Grega Bole, ki je doma in na tujem nepremagljiv. Matej Vilfan je bil 25. M.K.

HOKEJ NA LEDU

JESENIČANI SPET POD KAVČIČEVO TAKTIRKO

Jesenice, 24. julija - V železarskem mestu se je od maja naprej zgodilo kar nekaj burnih hokejskih dogodkov. Po izrednem občnem zboru Hokejskega kluba Jesenice in zaupnici dosedanjemu vodstvu se sedaj dogodki odvijajo po scenariju, ki je bil predviden ob zaključku preteklega sezone.

V četrtek, 19. julija, predsednik in direktor kluba Branko Omejc ni skrival zadovoljstva, ko je dosegel končni sporazum z generalnim sponzorjem Acronijem, ki bo jeseniškemu hokeju pomagal še naslednje tri sezone. "Po vseh zapletih sedaj lahko nadaljujemo delo po za-

črtanem programu. Predvsem želim, da večina igralcev ostane v klubu, skušali bomo privabiti še nekaj kvalitetnih jeseniških igralcev, ki sedaj kariero nadaljujejo v drugih klubih.

Čaka nas naporna sezona, še posebej zaradi znanih dogodkov, saj bomo morali predvsem upravičiti zaupanje publike na tribunah, ki bo sedaj še bolj kritično spremljala igro na ledu in poteze vodstva kluba.

V petek so v Podmežakli podpisali še pogodbo z novim trenerjem. Čeprav je bilo v igri več imen, so se odločili za Pavleta Kavčiča, ki drugič prevzema krmlivo jeseniškega moštva. Ob

podpisu pogodbe je dejal: "Delo želim nadaljevati tam, kjer so se v sezoni 1998/99 ustavili moji cilji, ko so bili Jeseničani izključeni iz državnega prvenstva. Takrat smo bili na najboljši poti, da Jesenicam spet vrneemo tako zeleno hokejsko krono. Ta cilj bo v tej sezoni težko doseči, vendar sem optimist. V moštvo je več dobrih igralcev, želim pa, da vodstvo doseže dogovore tudi z jeseniškimi "tujci": Tomažem Razingejem, Mihom Reboljem in Marcelom Rodmanom. Za napovedi o poteku sezone je še preuranjeno, najprej me čaka nekaj mesecev težkega dela. Več bo jasnega po

prvih tekmah s tujimi moštv, ko bomo lahko ocenili našo pripravljenost."

Kavčičev pomočnik bo Drago Mlinarec. V tem tednu se bodo že začeli kondicijski treningi, vodstvo kluba pa bo začelo s pripravo pogodb za igralce.

J. Rabič

ASISTENCA
Nikoli ne veš, kaj se bo zgodilo na poti.

S pomočjo kartico do brezplačne organizacije pomoči!
Pokličite brezplačno št. 080 30 30

SLOVENICA
zavarovalniška hiša d.d.

Zavarovani od A do Ž

NOGOMET

Začela se je državna nogometna liga

OLIMPIJA JE PORAZILA DOMŽALE

Živila Triglav bo tekmo prvega kroga s Publikumom odigral v sredo v Celju, v nedeljo pa bo prva tekma doma.

Kranj, 24. julija - Nogometiški so v soboto in v nedeljo odigrali prvi krog 11. državnega nogometnega prvenstva. Maribor Pivovarna Laško je v gosteh premagal Rudar v Velenju, Olimpija iz Ljubljane je v Domžalah z 2 : 1 premagala domačine, Koper je s 3 : 1 premagal novince Ero Smartno, Korotan doma z enakim izidom HIT Gorico, Primorje pa Muro z 2 : 0. Živila Triglav bo igral tekmo s Publikumom CMC v sredo (jutri), 25. julija v Celju. Kranjski nogometiški se bodo prvič predstavili doma v nedeljo, 29. julija, ko bo v Kranju gostoval Sport Line Koper. Koprčani so Kranjčane premagali v pokalu, v nedeljo pa so bili boljši tudi od Smartna. Živila Triglav ima priložnost, da Koprju vrne poraz. • J.K.

KOŠARKA

NA JESENICAH PRIPRAVE KOŠARKARIC

Jesenice, 24. julija - Poletni dopustniški utrip v železarskem mestu bosta v juliju in avgustu popestrila dva vrhunska košarkarska dogodka. Pri ženskem košarkarskem klubu Jesenice imajo po uvrstitvi ekipe v prvo državno ligo ambiciozne cilje. Med drugim si prizadevajo, da bi na Jesenicah ustvarili močni gorenjski center ženske košarke in na tribune privabili čim več privržencev tega nekdanj izredno popularnega in uspešnega športa na Jesenicah.

Za to bo priložnost že v letošnjem juliju in avgustu, ko se ljubiteljem tega športa obetam dva vrhunska dogodka. Od 25. do 27. julija bodo na Jesenicah na pripravah štiri ženske reprezentance Slovaške, Jugoslavije, Hrvaške in Slovenije.

V tem času bodo košarkarice na turnirju odigrale tudi šest prijateljskih tekem. Razpored je naslednji: 25. julij - ob 18. uri - Jugoslavija : Slovaška, ob 20. uri - Slovenija - Hrvaška; 26. julij - ob 18. uri - Slovaška : Hrvaška, ob 20. uri - Slovenija : Jugoslavija; 27. julij - ob 10. uri - Hrvaška : Jugoslavija, ob 12. uri - Slovenija : Slovaška.

Vse tekme bodo v športni dvorani Osnovne šole Prežihovega Voranca. Od 8. do 12. avgusta pa bo na Jesenicah kvalifikacijski turnir ženskih košarkarskih reprezentanc do 20 let. Nastopile bodo reprezentance Češke, Švedske, Švice, Latvije in Slovenije. • J. Rabić

PLAVANJE

KRANJ PRED RADOVLJICO

Kranj, 24. julija - Dvodnevno tekmovanje, ki se je odvijalo ob prijetnem sončnem vremenu, je vsem udeležencem prineslo obilo užitek. Poleg posamičnih bojev plavalcev je bil zelo zanimiv razplet za naslov ekipnega prvaka. Odločitev o prvaku je tako padla šele po zadnji odplavani disciplini. Prvo mesto je osvojila ekipa Plavalnega kluba Merit Triglav Kranj z majhno prednostjo pred Radovljico Park hotelom Bled. Zanimiv je bil tudi boj za tretje mesto, za katerega so se borili kar štirje klubi, na koncu pa je tretje mesto pripadlo Plavalnemu klubu Ljubljana iz Ljubljane. Najuspešnejša posameznika sta bila Ana Ribnikar (PK Merit Triglav Kranj) in Robi Zbogar (PK Radovljica Park hotel Bled) z osvojenimi 10 zlatimi medaljami. Premoč Triglava in Radovljice je bila ogromna, saj jim je ušla samo ena posamična zmaga.

Zmagovalci državnega prvenstva v posamični razvrstitvi so bili: članici Plavalnega kluba Merit Triglav Kranj: Ana Ribnikar 50m prsno, 100m prsno, 200m prsno, 50m hrbtno, 100m hrbtno, 200m hrbtno, 50m delfin, 100m delfin, 4x50m mešano, 4x50m prosto; Nika Karlina Petrić - 50m prosto, 100m prosto, 400m prosto, 200m mešano, 4x50m mešano, 4x50m prosto, osvojila tudi dve drugi mesti na 100m delfin in 100m hrbtno; Člana Radovljice Park hotel Bled: Robi Zbogar - 100m hrbtno, 200m mešano, 50m prosto, 200m hrbtno, 50m delfin, 100m prosto, 50m hrbtno, 400m prosto, 4x50m mešano, 4x50m prosto; Robi Vovk - 50m prsno, 100m prsno, 200m prsno, 4x50m mešano, 4x50m prosto, osvojil tudi drugo mesto na 50m prosto, 100m prosto, 200m mešano in tretje mesto na 100m delfin.

Medalje so osvojili še: Člani Plavalnega kluba Merit Triglav Kranj: Ajda Radišević - zlato na 4x50m mešano in 4x50m prosto, Špela Šiberle - zlato na 4x50m mešano in 4x50m prosto, Juš Veličkovič - bronasto na 400m prosto, 4x50m prosto, Jure Mušič - bronasto na 4x50m prosto, Marko Červek - bronasto na 4x50m prosto, Tadej Krišelj - bronasto na 4x50m prosto; Člani Radovljice Park hotel Bled: Meta Jerala - srebrno na 100m prosto in 200m mešano in bronasto na 50m delfin, 50m prosto, 100m delfin in 400m prosto, Aljaž Fajfar - zlato 4x50m mešano in 4x50m prosto, Žiga Zupančič - zlato 4x50m mešano in 4x50m prosto. • Karmen Petrić

VATERPOLO

KADETI ZADNJI NA SICILIJI

Catania, 24. julija - Kadetska reprezentanca Slovenije je vikend preživela na mednarodnem turnirju v Cataniji na Siciliji. V konkurenci Italije, Hrvaške in Madžarske ni bilo pričakovati kakšnega posebnega uspeha. Varovanci trenerja Lada Čermelja so vsa tri srečanja na turnirju in pa srečanje, ki so ga v dobrodelne namene odigrali dan pred začetkom turnirja, izgubili. • Jože Marinček

Športno društvo Brlog

NOVO ŠPORTNO IGRISČE

Gabrk, 24. julija - Po dveh letih čakanja v Gabrku dobili asfaltno igrišče - Športno društvo se širi in vključuje vedno več športov - Dosegajo dobre rezultate v občinskih ligah - Iščejo sponzorje

Športno društvo Brlog je bilo ustanovljeno leta 1999 na pobudo Franca in Toneta Prevodnika. V dvorani stare šole v Gabrku se jim je ponudila priložnost in začeli so igrati namizni tenis, zunaj pa je bil postavljen koš za igranje košarke. Društvo se je širilo tudi na druge discipline in potrebovali so novo, večje igrišče. Zemljišče zanj je v bližini stare šole odstopila Krajevna skupnost Log, ki je skupaj z občino Škofja Loka tudi financirala pripravljala dela, asfalt in ograjo na igrišču. Žal so ta dela trajala leto in pol, na asfalt pa so krajanje čakali še naslednje tri mesece.

Sedaj, ko na igrišču potekajo le še zaključna dela, je najbolj popularen hokej, ki ga člani društva igrajo nekajkrat tedensko. Organizirajo tudi prijateljske tekme s športnim društvom Utrip iz Zminca. Poleg hokeja sta zelo uspešni tudi obe ekipi v namiznem tenisu, ki tekmujeta v občinski ligi, košarkarji pa so nekajkrat igrali v "divji ligi" v Gorenji vasi.

Zavzemajo se za veliko dejavnosti, kamor med drugim sodi tudi plesni tečaj, ki so ga organizirali pred leti in je bil zelo dobro obiskan. Ženske lahko za svojo rekreacijo poskrbijo na urah aerobike, ki potekajo v dvorani stare šole v Gabrku, ob lepih dnevih pa člani kolesarijo ali se odpravijo v hribe. Za lažjo organizacijo so dejavnosti razdelili v sektorje in vsakega vodi eden od članov, je še povedal Gregor Prevodnik, ki skrbi za plesne navdušence.

Vsako društvo se prej ali slej sooči s finančnimi problemi, ki jih poskušajo rešiti s pomočjo sponzorjev. Nekaj jih je predsednik športnega društva Brlog Franc Prevodnik že uspel najti, vendar je to še zdaleč premalo, da bi lahko pokrili vse stroške. Matjaž Dolinar, blagajnik društva, je ob tem povedal, da si glede stroškov pomagajo tudi s članarini, ki pa niso previsoke ne za študentski ali dijaški žep in ne za ostale člane. Vsak od trenutno 25 članov dobi člansko izkaznico in majico z natisnjenimi sponzorji. Z zbranim denarjem bodo tako kupili kolesarske majice, ki bodo potiskane s sponzorji, ostale športne pripomočke pa morajo člani kupiti sami. To je po besedah blagajnika dobra priložnost za reklamo sponzorjev, zato naj se ti kar opogumijo in prispevajo društvu.

Škoda bi bilo, če bi takšno športno navdušenje mladih zamrlo zaradi pomanjkanja finančnih sredstev. • Tina Čadež

ODBOJKA NA MIVKI

JASMIN IN SAMO STA SE MAŠČEVALA

Zavarovalc plus NES (Jasmin Čuturić in Samo Miklavc) ter Mentek Sharky (Ana Oblak in Barbara Kristan) sta nova (stara) zmagovalca četrtega turnirja Siemens mobile državnega prvenstva v odbojki na mivki, ki je bil v Velenju.

V ženski konkurenci pa so se dogodki na igrišču zasukali v ustaljene tirnice. V polfinalu so se zopet srečale ekipe Mentek Sharky in Savinjska ter Metropola. Vse te tri ekipe so na vseh prvih treh turnirjih zasedale tretje mesto, četrta ekipa pa se je menjala in to je tokrat bila ekipa Formis Bell, ki se je preko zmage v finalu repasaža proti četrtim nosilkam Interval A (Andrijašević, Pešič) prebila v polfinale. V polfinalu pa zopet vse po starem. Ana Oblak in Barbara Kristan sta zelo zanesljivo nadaljevali z zmago vitim nizom, pa čeprav sta bili Ana Bojinović in Andreja Vodeb zelo borbeni, pa vendar sta igralki Mentek Sharky-ja letos očitno prveč dobro pripravljene in si ne nameravata dopustiti pripraviti presenečenja. Tudi drugi polfinale je zanesljivo pripadel favoriti njama - ekipi Metropola (Nataša Cingerle in Jitka Štumperova), ki sta klub veliki želji sester Tadeje in Marje Veit dokazali, da sta letos ob Mentek Sharkyju zanesljivo v samem vrhu slovenske odbojke na mivki.

Finale torej že četrtič - Mentek Sharky : Metropola in tudi četrtič zmagovalki Ana Oblak in Barbara Kristan. Mnogi so po novomeškem finalu, ko sta imeli ljubljanki veliko težav pričakovali, da bosta tokrat mogoče celo klonili, pa sta zopet silovito začeli in pridobljeno prednost nato dobro ubranili do konca. To je četrta letošnja zmaga Ane Oblak in Barbare Kristan.

Pred polnimi tribunami se je začel tudi moški finale. Višek turnirja (pa tudi začetek prireditve Noč na Jezeru) je ob igrišču privabil veliko gledalcev, tako da bi organizator zagotovo napolnil še enkrat več tribun, kot jih je bilo pripravljenih. Tokrat sta bila Samo Miklavc in Jasmin Čuturić zelo motivirana obenem pa kar malce nervozna, saj sta se dobro zavedala pomembnosti srečanja. Tekma je bila vseskozi zelo izenačena, kljub fantastični borbenosti Škorca in Bačviča pa sta si nasprotnika le počasi nabirala prednost in zanesljivo dokazala, da je bil nastop v Novem mestu le slab trenutek. Zmaga z 2:0 (15, 16) je prinesla Jasminu in Samu občutno prednost tudi v letošnjem točkovanju za naslov državnega prvaka, saj imata pred finalnim turnirjem (Stadion Ilirije v Šiški) kar 150 točk (vsak) prednosti pred Fujsem in Hafnerjem, le ta pa v boju za drugo mesto 60 točk naskoka pred Škorcem in Bačvičem.

V ženski konkurenci je naslov prvaka praktično že oddan, saj imata Ana Oblak in Barbara Kristan kar 160 točk več kot drugouvrščeni Štumperova in Cingerletova.

• Branko Maček

ŠAH

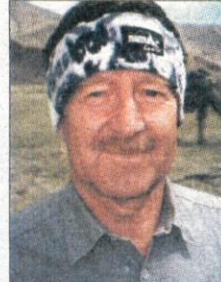
OSKAR OREL ŽE ZMAGOVALEC

Bled, 24. julija - Z zmago proti Janezu Kozamerniku v osmem kolu blejskega predolimpijskega šahovskega turnirja si je Oskar Orel že zagotovil točko prednosti pred nasledovalci in s tem tudi zmago na turnirju. Točko za njim sta Vojko Mencinger, ki je tokrat premagal Mateja Sušnika, in Marko Srebrnič, ki je Petri Groselj zadal drugi poraz.

Vrstni red: 1. (7.0) Oskar Orel, 2. - 3. (6.0) Vojko Mencinger, Marko Srebrnič, 4. - 6. (5.5) Petra Grošelj, Vid Vavpetič, Marjan Šemrl, 7. - 12. (5.0) Janez Kozamernik, Matej Sušnik, Zvonko Streicher, Vojko Srebrnič, Aleš Drinovec, Boris Ciglič, 13. - 19. (4.5) Franc Rodman, Viktor Kraševc, Vesna Rožič, Stanko Nikolič, Bojan Osolin, Franc Ravnik, Nejc Petrovič. • Aleš Drinovec

KAVARJEV SPOMINSKI TURNIR ŠKRJANCU

Gozd, 24. julija - Šahovsko društvo Trzič - jedro je priredilo v sodelovanju s Planinskim društvom Križe in njegovim predsednikom Ivanom Likarjem in postajo Gorske reševalne službe Trzič, ki jo je predstavljal Matija Perko, v planinskem zavetišču v Gozdu šahovski turnir v spomin Tomaža Kavarja. Kavar se je smrtno ponesrečil v Himalaji in je bil razen za planinstvo in alpinizem navdušen šahist. Na turnirju so bili prisotni pokojnikovim svojci, organizatorji turnirja pod vodstvom predsednika Šahovskega društva Jožeta Prašnikarja pa so odprli knjigo, v katero se bodo poslej vpisovali udeleženci spominskih turnirjev, in obiskali njegov grob.

Tomaž Kavar

Udeleženci turnirja

Turnir, katerega je podprla tudi tržiška občina, bo tradicionalen. Na letošnjem prvem je sodelovalo 23 šahistov. Generalno je zmagal Dušan Zorko z 8 točkami. Sledijo Radovan Kranjc 6,5, Janez Grčar 6,5, Bojan Lorger 6 in Franc Škrjanc 6. Franc Škrjanc, popularni pismoša v Naklem, sicer pa doma v Ziganji vasi, je kot najbolje uvrščeni domači šahist osvojil prehodni pokal. • J.K.

JADRALNO PADALSTVO

KROKARJI ZASENČILI KONKURENCO

Mariborsko pohorje, 24. julija - Na zadnji letošnji tekmi, ki jo je organiziral JPK Celje - Parakrilec, so jadralski padalci opravili s še eno odlično tekmo, ki pa je bila bolj po godu Krokarmem iz Železnikov kot pa njihovim konkurentom. Na prvih pet mest so prista-li kar štirje Krokari, kar je svojevrsten dosežek. Od teoretično skupno možnih 3000 točk so v ekipni konkurenci zbrali kar 2994 točk in tako dali konkurenci zelo malo manevrskega prostora. Na prvo mesto je pristal Roman Lotrič pred Tomažem Erženom in Klemenom Peljhanom. Četrti je bil Marjan Grah, ki se mu je edinemu kot nekrokarju uspelo prebiti med peterico. Peti pa je bil Bojan Žan. France Megušar, ki na zadnji tekmi ni nastopal, saj si je zmago zagotovil že na predzadnji tekmi, je tako letos slavil kar oba naslova v posamični konkurenci, naslov državnega prvaka in lige 2001. Prav tako kot France Megušar je tudi ekipa Krokarmem osvojila oba naslova v ekipni konkurenci. Rezultati liga 2001: 1. Megušar France, 2. Vidic Jurij, 3. Lotrič Roman, 4. Eržen Tomaž, 5. Novak Mare, 6. Peljhan Klemen....

Izbrana slovenska vrsta se je na PWC tekmi, ki je bila od 15. 6. - do 30. 6. v španski Granadi borila z najboljšimi na svetu, kjer pa se je s 45. mestom najbolje od naših odrezal Tomaž Eržen. Sicer pa bo tekma PWC ranga potekala tudi v Kobaridu od 19. do 25. 8. 2001, kjer pa bodo na domačem terenu naši fantje lahko pokazali bistveno več.

TRIATLON

TRIATLON JEKLENIH

Bohinj, 24. julija - A triatlon "Jeklenih", najstarejši, najtežji idilični preiskus vzdržljivosti pod Triglavom bo še vedno izziv. Traso, ki jo je v preteklem desetletju trasiral Bohinjci, Tof & Nedelj-ski, je spremenjen v kolesarskem delu.

Start bo v soboto, 25. avgusta, še vedno klasičen, v idiličnem zalivu Sv. Janeza (530 m), veslanje do Ukanca in nazaj v dolžini 8 kilometrov. S kajaka bodo športniki sedli na gorska kolesa. Trasa Boh. Jezero - Fuž. zaliv - Stara Fužina - Studor - Srednja vas, vzpon na Pokljuko preko planine Uskovnica do parkirišča pod planino Konjščica (1300 m). Menjalni prostor tokrat ne bo na Rudnem polju ampak pod Konjščico. Ostaja 8 kilometrov teka po označeni planinski poti preko planine Konjščica do Vodnikovega doma na Velem polju. (1820 m). Prijave do 22. avgusta po poštni nakaznici TK Bohinj, Pod Rodico 4, 4264 Boh. Bistrica s imenom in priimkom, letnico rojstva, klubom, točnim naslovom in tel. številko. Prvič bodo na startu tudi štafete. • M.M.

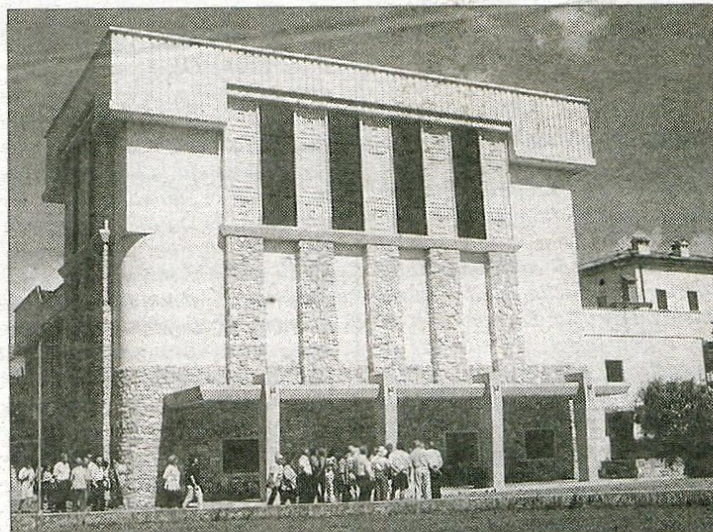
Dvajset let srečanja pevcev iz treh držav

Iskra je pela v Fiumicellu

Mešani pevski zbor Iskra iz Kranja, ki je proslavil letos 30. obletnico delovanja, zastopa Slovenijo na pevskem druženju treh držav. Jubilejno dvajseto je bilo v soboto v Fiumicellu v Italiji.

Kranj, 24. julija - Pred dobri dvajsetimi leti je bil takrat samo moški pevski zbor Iskra Kranj vključen v mednarodno pevsko sodelovanje zborov iz Italije, Avstrije in Slovenije. Iskrin zbor, ki je v zadnjih desetih letih prerastel iz samo moškega v mešanega in praznuje letos 30-letnico delovanja, je nastal iz dveh zborov: iz moškega zbora Tugo Vidmar in učiteljskega pevskega zbora. Nastala je skupina, ki deluje že trideset let in je del bogate pevske dejavnosti na Gorenjskem. V pevskem trojčku sodelujejo moški pevski zbor Lorenzo Perosi iz Fiumicella pri Tržiču (Monfalcone) v Italiji, mešani pevski zbor iz Ledince (Ledenitzen) ob Baškem jezeru na Koroškem in Iskrin zbor. Njegov predsednik Franc Perčič je povedal, da so bili tedajni direktor Iskre Ivan Cvar in pevec Jože Ahačič ter Karel Makuc "krivi" za začetek sodelovanja z zboroma iz Avstrije in Italije.

Sobotno srečanje zborov v Italiji je bilo jubilejno, 20. Le dvakrat je odpadlo. Iskrin zbor, ki ga vodi Ana Pajkič, je sobotno

Nov kulturni dom Alojz Bratuž v Gorici.

Pevski zbor Iskre v Fiumicellu.

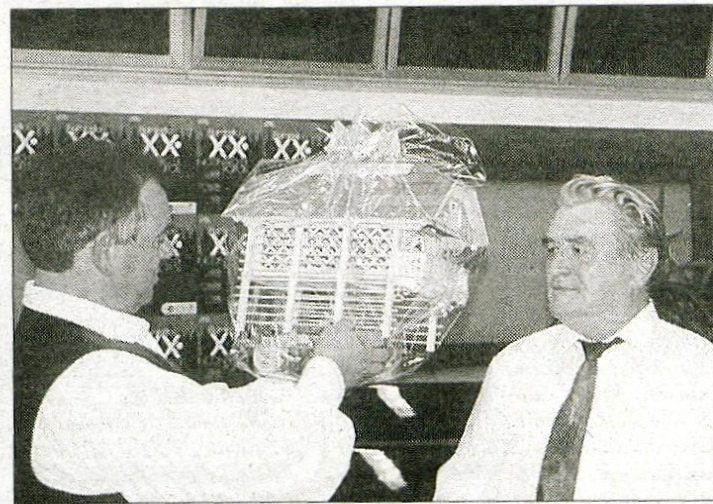
popoldne in večer izkoristil tudi za spoznavanje še vedno slovenskih krajev na italijanski strani meje. Dr. Peter Vencelj, član kranjskega mestnega sveta, je bil kot strokovnjak za problematiko slovenskih zamejcev odličen razlagalec. Pevci in spremljevalci smo na poti na pevsko druženje obiskali Gorico in

hčerka Kristino in Nevenko poskrbel za suha usta in prazne želodce popotnikov. Zbor je za slovo v senci vrta zapel nekaj pesmi. Števerjan je v izvirni slovenščini Sv. Florijan, ki je tudi svetnik in zavetnik kraja. Števerjanci ga praznujejo 4. maja, 12. julija pa še drugega zavetnika, Sv. Mohorja. Ta del Brd, Ita-

poli domači moški pevski zbor Lorenzo Perosi z dirigentom Italom Motigliom, mešani zbor iz Ledince na Koroškem, ki sta ga vodila Erwin Walker in Astrid Potisk, in mešani pevski zbor Iskra iz Kranja pod vodstvom Ane Pajkič. Predsednik zbora gostitelja Feruccio Bonato in župan mesta gostitelja Paolo Dean sta predstavila Fiumicello kot prijazno in napredno mesto in občino z okrog 4300 prebivalci. Kmetijstvo in sadjarstvo sta glavni gospodarski panogi. Posebej so ponosni na pridelavo breskev, ki so jih izbrali za svoj simbol in ponos. Tudi zabavišče sredi mesta, kamor so bili po koncertu povabljeni pevci, je bilo v znamenju sadja, predvsem breskev.

Dr. Peter Vencelj, ki je v imenu kranjske mestne občine nagovoril pevce in poslušalce, je dejal, da bisto človekovega bivanja ni le v materialno bogati družbi. Pravo bisto je v kulturno in duhovno bogati družbi. Prav glasba je ena tistih oblik bogatitve naše človeške kulture, ki s svojim načinom najlažje premošča jezikovne in druge razlike med ljudmi, je svojevrsten jezik, ki ga razumemo vsi. Pevcem treh zborov gre naša posebna zahvala za dragoceno poslanstvo, ki ga ustvarjajo s svojim petjem, s svojim odnosom do lepe pesmi, do medsebojnega prijateljstva, je dejal dr. Vencelj.

• J. Košnjek

Predsednik Iskrinega zbora Franc Perčič je bratske zbora obdaril z maketama gorenjskega kozolca.

tamkajšnji leta 1995 zgrajeni slovenski dom Lojzeta Bratuža in se preko Kalvarije in Oslavja povzpeli na najvišjo točko italijanskega dela Brd, v slovenski Števerjan, tik ob državni meji. Čeprav je bila popoldanska ura, ko so v Italiji lokali ponavadi zaprti, je števerjanski župan Adrijan Koršič skupaj s soprog Jojando, sinom Mihaelom in

lijani pravijo Brdom Colio, je bil skupaj z bližnjim Doberdobom središče Soške fronte, kjer ni ostal kamen na kamnu. Števerjan je bil partizanski. Od 300 domačinov jih je nad 30 ali 10 odstotkov padlo. Njim v čast in spomin stoji sredi vasi spomenik.

Na srečanju pevcev v dvorani občinskega sveta Fiumicella so

Sto let tovarštva v Srednji vasi

Naj mi lojtro drži tovariš

Gasilci PGD Srednja vas v Bohinju so ob 100-letnici odprli spominsko sobo, razvili prapor, dobili motorno brizgalno, na gasilskem domu pa odkrili sliko Sv. Florijana.

Srednja vas v Bohinju, 24. julija - Gasilci v Srednji vasi v Bohinju so minuli vikend proslavljali 100-letnico obstoja in delovanja društva. Osrednje svečanosti so bile v četrtek, ko so na slavnostni seji pregledali delo in podelili priznanja, v petek so organizirali veliko gasilsko reševalno vajo, v nedeljo pa so s parado in nekaterimi novostmi ter priznanji obeležili častitljiv jubilej.

Do svečanosti so v gasilskem domu, na katerem so ob 100-letnici naslikali Sv. Florijana, uredili spominsko sobo. "Toliko različne opreme, ki nas lahko še spominja na nekdanje delo, se je nabralo, da smo se odločili, da jo shranimo. Sicer bi se nam porazgubila. In tako smo uredili v kleti gasilskega doma spominsko sobo," je povedal na svečanosti predsednik društva Jože Zvan.

Na proslavi je župan Franc Kramar razvil prapor.

pa je blagoslovil tudi župnik Ivan Jagodic. Ob jubileju so gasilec Srednje vasi v Zgornji bohinjski dolini čestitali številni predstavniki sosednjih društev in tudi iz pobratenege St. Georgna. Župan je poudaril, da bodo ob letoš-

in ohranjajo tradicijo. Ena od tradicionalnih vrlin je tudi nestransko delovanje in s tem v zvezi tudi tovarštvo. "Ko smo pred desetimi leti razmišljali, ali v gasilstvo tudi uvrstiti naziv gospod ali ohraniti tradicijo imena

Na čelu povorke so obeležili tudi sto letnico.

Praznik gasilcev iz Srednje vasi je bil letos eden od osrednjih in najpomembnejših dogodkov v občini Bohinj. Pokroviteljstvo nad častitljivim jubilejem društva je prevzela Občina Bohinj z županom Francem Kramarjem. Praznik pa so minuli vikend podprli tudi številni podjetniki in domačini iz Bohinja. Osrednji dogodek po slavnostni seji in veliki gasilski vaji, ki so se udeležili člani sosednjih gasilskih društev in reševalna enota z Bleda, je bila seveda nedeljska proslava s parado. Domačini in številni turisti so z zanimanjem spremljali dogajanja v Srednji vasi pri gasilskem domu.

Po paradi, v kateri je v nedeljo popoldne sodelovalo blizu 200 gasilcev in prek 200 praporščakov, so razvili že tretji gasilski prapor društva. Botra sta bila tokrat krajevna skupnost Srednja vas v Bohinju s predsednikom Janezom Smukavcem in župnija Sv. Martina v Srednji vasi z župnikom Ivanom Jagodicem. Pokrovitelj prapora pa je bila občina Bohinj z županom Francem Kramarjem. Največja prireditev okrog 120 članov PGD Srednja vas v Bohinju ob 100-letnici pa je nova visokotlačna brizgalna Kotorna s 500 litri vode. Boter brizgalni je bil Marko Odar, vse pridobitve in novosti ob 100-letnici

Nova visokotlačna brizgalna Kotorna in ob njej skoraj sto let stara izpod Podhoma.

njem občinskem prazniku dobili srebrno plaketo občine Bohinj. Podpredsednik gasilske zveze Slovenije jim je zaželel, naj še naprej tako uspešno nadaljujejo

tovariš, je prevladala odločitev o tovarštvu. Nekdo je namreč rekel: "Raje vidim, da mi leste, ko bom na njej, drži tovariš, ne gospod." • A. Žalar

AKCIJA GORENJSKEGA GLASA IN TELEVIZIJE MEDVODE

GLASBENIKI MESECA junija 2001

pripravlja Andrej Žalar s sodelavci

Do konca leta kasete

Z valčkom Ljubezen je to in s polko Veselje na vasi se ansambel Mladi godci že nekaj časa uspešno predstavlja na prireditvah. Trio s pevko, ki mu občasno pomaga tudi baritonist, se zaveda, da so glavni aduti ansambla nastopji in prireditve, da pa je pogoj za nastopanje predvsem vaja. In če k volji za vajo in k uspehom ansambel doda še kakšno svojo skladbo, potem lahko pričakujemo, da se bomo z njimi večkrat srečali in o njih tudi veliko slišali.

koncem leta izdali tudi svojo kaseto.

"Prvi dve skladbi nam je pripravil Peter Fink in so ju naši prijatelji zelo lepo sprejeli. Zdaj delamo na tem, da čimprej dobimo še osem skladb in jih potem posnamemo. Trenutno smo na počitnicah. Sredi avgusta pa se bomo že spet zbrali in nadaljevali z delom. Poleg nastopov bomo začeli pripravljati tudi nove skladbe."

Z Mladimi godci smo se dogovorili tudi v uredništvu Gorenj-

Mladi godci (od leve proti desni): baritonist Franc Podlesnik (občasno pomaga), pevka Renata Novak, klavirist in baskitar Renata Novak, kitarist Luka Petrič in harmonikar ter vodja ansambla Matej Maver. Pokličete jih lahko na GSM 031 651-969.

Mladi godci so sicer mlad ansambel, vendar zaradi tega niso nezasedeni. Nasprotno; so ansambel, ki ga še posebno radi povabijo na različne praznične dogodke. Harmonikar Matej Maver je prepričan, da bodo z voljo in delom še pred

skega glasa, da nas bodo pravočasno obvestili, kdaj bo izšla njihova kasete z lastnimi skladbami. Takrat bomo pripravili tudi srečanje z njimi in predstavitev bralcem Gorenjskega glasa in ljubiteljem njihove glasbe. • A. Žalar

Popravni izpit

Branko Grims,
državni svetnik

Skladatelju Claudiu Debussyju je bankir, ki se je imel za velikega pesnika, takole izrazil željo, da bi mu uglašil besedilo tragedije v verzih: "Ponujam vam vsaj polovico svoje slave!" Debussy je prebral rokopis in ga vrnil bankirju z besedami: "Gospod, obdržite kar vso slavo zase!"

Predsednik vlade je znova dokazal, kako lahko je igrati vlogo mojstra politične igre, če noben osrednji medij ne zmore niti (higijskega) minimuma kritične distance do izvršilne oblasti. Parafiranje sporazuma o meji so javna glasila ovila v mehak plašč neznanih besed.

Nekako ob strani je ostalo dejstvo, da celotnega besedila državljanji še niso videli in da zato dokončnih sodb še ni mogoče dati. So pa v javnosti pricurljali "iz hermetično zaprtega" vladnega okolja očitno skrbno dozirani podatki o tem, kje bo potekala bodoča - šengenska? - meja z južno sosedo. In tu kakšnih razlogov za ovdaj res ni. Piranski zaliv bo razdeljen, čeprav je vso novejšo zgodovino z njim upravljala občina Piran. Prav tako bo Slovenija izgubila več naselij, v katerih so se ob popisu pred leti prav vsi opredelili za Slovence. Celotno območje južno od sedanje struge Dragonje namreč postaja teritorij države Hrvaške. Prebivalci teh naselij bodo prejeli le tolažilno nagrado v obliki posebnega statusa.

Marsikdo zato sporazum že obsoja. Toda naj zveni še tako ne navadno - sedanji sporazum je glede na minulo početje vlad povojne "avantgarde" in njenih naslednikov v največji vladni stranki najbrž kar odraz političnega realizma. Kje je torej Slovenija izgubila svoje strateške prednosti, saj so zgodovinski argumenti govorili v njeno korist?

Vrsta zgodb, ki krožijo med zgodovinarji, govori o tem, kako se je nekoč vrsta partijskih funkcionarjev zapila s hrvaškimi kolegi in v pijanosti pristala na mejo na Dragonji. Tragikomedična plat teh zgodb govori o tem, da je iz govorov Kardelja in drugih tovarišev še pol leta kasneje (!) mogoče sklepati, da so bili prepričani, da so se dogovorili za mejo na reki Mirni. Toda potem so vse skupaj vrgli pod mizo, saj je v duhu revolucionarnega internacionalizma bilo tako vse "naše". In podobnih

zgodb je bilo mogoče prebrati še nekaj. Vse pa so imele skupno točko - vedno so se izšle v škodo Slovenije. In kar se Janezek nauči... Če bi vlada v pogajanjih ves čas dosledno vztrajala pri načelu meja katastrskih občin, bi zagotovo imela bistveno boljše izhodišče za oblikovanje končnega dogovora.

Tako pa je predsednik vlade g. Drnovšek že pred leti javno govoril o delitvi Piranskega zaliva in potem poti nazaj ni bilo več. S takim (zavoženim) izhodiščem je sedanja delitev, po kateri dobi Slovenija več kot osemdeset odstotkov Piranskega zaliva, še kar relativno ugodna.

Toda tega pod nobenim pogojem ni mogoče ocenjevati kot "zgodovinski uspeh za Slovensko vlado", kar počno nekatera javna glasila.

Ravno nasprotno - cela zgodba o dolgoletnih pogajanjih za južno mejo priča o skrajni neprofesionalnosti. Šele v zadnjih dveh letih se je postopoma to začelo spreminjati in prava ocena tega dogajanja je, da Drnovškova vlada v zadnjem trenutku poskuša opraviti nekakšen popravni izpit v zadevi, v kateri je zlasti v obdobju 94-98 nekajkrat zelo grdo pogrnila na celi črti.

Hudič se vedno skriva v podrobnostih. Ključno vprašanje sporazuma je, ali je dejansko nedvoumno rešeno vprašanje neposrednega stika slovenskih teritorialnih voda z mednarodnimi vodami. Samo takšna in z ničimer pogojevana ali celo vnaprej omejevana rešitev namreč pomeni ureditve ključnega strateškega interesa naše države. Tu ni prostora za kakršnokoli naivnost in celotno besedilo bo čimprej moralo postati dostopno javnosti.

Da so dvomi v kompetentnost vladnih pogajalcev upravičeni, najbolje priča besedilo maloobmejnega sporazuma. V tem sporazumu kar mrgoli pravnih in geografskih napak (in napak?), ki so - saj ne boste verjeli - praktično spet vse v škodo Sloveniji. In razlogov za dvom je veliko. Skrb vzbuja dejstvo, da pravice o uporabi koridorja in stika slovenskih teritorialnih in mednarodnih voda Hrvatje tolmačijo bistveno drugače, kot jih razlagajo predstavniki slovenske vlade.

Branko Grims je član SDS.

Sodne počitnice

Andrej Kokot,
zunanji sodelavec

Poletje je tisti čas, ko se pač piše o lahkotnejših temah. Kisle kumarice in ostale vrtnine. Kdo pa bi še delal v tej vročini.

Tudi s sodišči je tako. Sodne počitnice so pred vrati, čeprav mi je en podjetnik zadnjič potožil, da ima občutek, da so sodne počitnice tudi za vrati. Tudi med letom.

Da je bil na eni obravnavi, na kateri se njegov dolžnik ni pojavil. Ne vem katerikrat, že ne, sem pozabil, da pa je vse to pisalo v sodnem spisu. Po treh letih se ni niti enkrat pojavil na obravnavi. Ta upnik (z Gorenjskega) pa je na zadnji obravnavi (na Štajerskem) rekel, da najbrž nima smisla, da vse skupaj vlečejo naprej, saj sistem tako ali tako ne funkcionira. Od sodnice je dobil najprej jezen pogled, potem pa mi je med zobmi siknila, da sodišče svoje delo opravlja z vso resnostjo.

Druga zgodba je tudi hecna. Videl sem papirje in si bom imena izmislil. Firma Kradi, d.o.o., je naročila časopisni oglas. Del računa je plačala, ostanku plačila pa se je izmikala toliko časa, da je trgovina nehala delati, lastnik z imenom in priimkom pa je z Gorenjskega nekam izginil. Sodišče je najprej ugotovilo, da firma Kradi, d.o.o., že v času sklenitve posla ni več poslovalo preko žiro računa, torej je bila tako imenovana "izvršba denarnih sredstev" nemogoča.

Zato je upnik naivno predlagal "rubež premičnih in nepremičnih sredstev". Ha, zdaj bo pa postalo zabavno. Kje pa? Trgovine ni, sedež firme je še, pa ni nikogar tam. Lastnika tudi ni. In je sodišče naložilo upniku, naj ugotovi, kje bi se dalo kaj rubiti. In je upnik ugotovil, da je lastnik Kradi, d.o.o., začasno prijavljen nekje na Štajerskem.

In so poslali na naslov "rubežnika" (gospoda izvršitelja), prisoten je moral biti tudi zastopnik upnika. Tam sta družno ugotovila, da lastnika Kradi, d.o.o., ni, da je hiša, v kateri stanujejo, last njegovih staršev (sicer Gorenjcev), avto pred hišo je od njegove

izvenzakonske partnerice, ali pa na leasing, njegovi starši tega niso vedeli. On (lastnik Kradi, d.o.o.) pa je prav tisti dan nekam šel, kam, ne vedo, in kdaj se vrne, tudi ne.

Pa še zadnja. Upnik je vložil predlog za izvršbo zoper firmo Uzmi, d.o.o., leta 1996. Ker tudi takrat na žiro računu očitno ni bilo ničesar vzeti, je sodišče dalo primer v nov krog, ki se je sklenil leta 2000, ko je sodišče poslalo sodnega izvršitelja in upnika na naslov Uzmi, d.o.o., pa tam ni nihče vrat odprl. Od sosedov so izvedeli, da je tam res imel en mladenič pred leti prodajalno avtomobilov, da pa ima zdaj tam prostore njegov oče, tisti audi 100 da je očetov, za sina pa ne vedo, kje je. Oče ni hotel odpreti vrat, luč v pisarni je sodni izvršitelj videl. Pa nič. Letos, pred kratkim, je sodišče naložilo upniku, naj v 30 dneh sporoči nov naslov Uzmi, d.o.o., sicer "bo sodišče postopek ustavilo".

Po tem, ko upniki plačujejo sodne takse vnaprej, zalagajo stroške za rubežnika vnaprej, niti enemu niti na pamet ne pade, da bi sodiščem naložil malo preverjanja podatkov in ugotavljanja, da so postopki nesmiselni. Nikomur niti na pamet ne pade, da bi slovenske upnike razbremenil nesmiselnega plačevanja taks, stroškov izvršiteljev in odvetrov. Kje pa. Po nekaj letih morajo upniki tekati na razprave in vnaprej na neuspeh obsojene rubeže, barabe pa ustanavljajo nove d.o.o. je in se režijo na ves glas.

In mi imamo še sodne počitnice. Dajte no. Počitnice so za njih med letom. Zaostanki so takšni, da jih ne morejo popedenati, pa če jim ne vem kakšne stimulacije nabijejo.

In ker delajo vse prepozno, je vse skupaj brez smisla. In ker je vse skupaj brez smisla, nihče od njih ne pričakuje rezultatov. Niti odgovornosti.

Če to niso počitnice!
Andrej Kokot je član LDS. V svojih prispevkih podaja svoja lastna stališča in mnenja.

PREJELI SMO

Ognjemet v Triglavskem narodnem parku

V soboto, 14. julija 2001, sem se še z dvema prijateljema nahajal v bližini Doma v Tamarju (PD Medvode). Lep poletni večer po vročem dnevu. In potem se je začelo. Ob 22. uri, ko se je dovolj stemnilo, se je izpred planinskega doma začelo izstreljevanje. Kakšnih trideset metrov stran od vhoda je bilo postavljeno izstrelišče, na sami terasi pa dve bakli, ki sta metali ogenj in iskre. Ne spoznam se na pirotehnična sredstva in vse, kar lahko povem o tehnični naravi tega ognjemeta, je, da je bilo razsvetljevanja neba in pokanja ogromno. Po velikosti in hrupu je bil bližje ljubljanskemu ognjemetu na silvestrovo, kot navadni vrtni raketi. Mislim, da si lahko predstavljate, kako odmeva pokanje v zaprti, z navpičnimi stenami obdani dolini. Na začetku sploh nisem mogel verjeti, da je kaj takega sploh mogoče, saj smo bili vendar v osrednjem območju TNP. Po nekaj minutah, ko sem dojel, da se stvar ne namerava hitro končati in da ni vse skupaj plod moje domišljije, sem se med ognjem in dimom odpravil proti koči. Gospo, ki se je predstavila kot oskrbnica koč, sem zmotil med občudovanjem ognjemeta. Vprašal sem jo, kako lahko kot oskrbnica koč dovoli tako početje pred njenim pragom. Razložila mi je, da so to Gostje iz Švice, ki pridejo vsako leto in da tukaj praznujejo svoj praznik. Zraven je še dodala, da ona od tega živi, med vrsticami pa sem prebral, da seveda ne more odgnati takih gostov, ki verjetno doprinejajo dobru delu denarja k proračunu planinskega doma. Potem mi je zatrnila, da se v TNP dogajajo še mnogo hujše stvari, za katere mi sploh ne vemo in da naj kar malo potrpi, ker bo čez 20 minut tako ali tako vsega konec. Po tem kratkem in zame zelo poučnem pogovoru sem kar se le da hitro odšel, da ne bi morda sprožil kakšnega incidenta, ki bi glede

na poreklo prisotnih hitro dobil mednarodne razsežnosti. Po skupno 30 minutah sablj s krajšimi premori jim je le zmanjkalo streliva in zopet je zavladal mir (če odštejemo moteč vonj po razstrelivu).

Naslednje jutro, ko smo se s prijatelji odpravili na plezalno turo, je na kraju zločina ležalo nešteto izpraznjenih raketnih tulcev, ki pa so jih do popoldneva že uspeli pospraviti.

Epilog? Ob tem dogodku se mi poraja nešteto misli in vprašanj. Tukaj jih je le nekaj.

1. Za začetek bi moral oskrbnik planinske kočice ob desetih zvečer poskrbeti za mir, da se lahko tisti, ki nameravajo naslednje jutro zgodaj na turo, naspijo.

2. Švicarji so pametni ljudje. Ker verjetno v lastni državi ne smejo pokati kjer in kadar se jim zljubi, se odpeljejo v majhno balkansko državo, kjer jih zaradi njihovih finančnih zmognosti vsi gledajo kot bogove in si v zavarovanem območju priredijo privatno "praznovanje" z ognjem.

3. Ali ni v TNP prepovedana uporaba odprtega ognja?

4. Menda je v Sloveniji prepovedana uporaba pirotehničnih sredstev razen v času okoli novega leta.

5. Kolikokrat se je to že zgodilo (oskrbnica je namreč rekla, da pridejo vsako leto)?

6. Kje so varuhi Triglavskega narodnega parka? Če lahko najdejo večino "čeških turistov" in skromnih plezalcev, ki spijo v gozdičku zraven avta, kako lahko "spregledajo" dobesedno v nebo vpijoč tridesetminutni ognjemet?

7. Kje so zaščitniki ptic in drugih divjih živali, na katere detonacije prav gotovo ne delujejo blagodejno?

8. Kaj so tiste hujše stvari, ki se dogajajo v TNP, za katere mi sploh ne vemo?

9. Kdo je pravzaprav za to odgovoren in komu je treba potrkati na vrata oziroma na vest, da se bo kaj spremenilo in predvsem da se ne bo to ponovilo. kajti Gostje menda pridejo vsako leto. Miha Valič

www.ribeinvode.com
Media Art Digitalni tisk
www.gorenjskaonline.com Internet Studio

radio carino
ukv - stereo - rds
90,9 MHz 97,2 MHz 99,5 MHz 103,7 MHz
tel.: 05/373 - 47 - 70 Lokalna radijska postaja, Pot na Zavrte 10

304

Prešernova brigada

Prešernova brigada je bila ena najbolj slavni gorenjskih in slovenskih partizanskih enot in si zato (po prepričanju podpisane) zasluži posebno nadaljevanje v tem podlistku. Ustanovljena je bila 12. julija 1943 pri Spehu in Davči in se je sprva imenovala 8. udarna oziroma Gorenjska brigada, 10. avgusta istega leta je bila preimenovala v 7. SNOUB (slovenska narodnoosvobodilna udarna brigada) Franceta Prešerna.

Njeno prvo moštvo je sestavljalo 550 borcev Gorenjskega odreda. Šlo je torej za najbolj gorenjsko od vseh brigad. Njena zgodovina je pestra, najbolj natančno jo je popisal Stanko Petelin v monografiji Prešernova brigada (Nova Gorica 1967, Ljubljana 1980). Na njeni bojni poti so tako zvezdni kot temni trenutki.

Svoj največji poraz je doživela že kmalu po ustanovitvi, v zloglasni hajki na Žirovskem vrhu, od 2. do 4. avgusta 1943. Takrat je padlo 55 borcev, 93 pa so jih ujeli. Preostali so se umaknili na Dolenjsko, kjer je brigada dosegla zmago, ki velja za njeno največjo - likvidacijo močne in dobro utrjene belogardistične postojanke na gradu Turjak, 13. do 19. septembra.

Do konca vojna sledi še cela vrsta bojev, porazov in zmag, mobilizacij, preskrbovalnih in humanitarnih akcij; ob vdoru na Jesenice je, denimo, 20. julija 1944 mobilizirala 140 delavcev, sredi avgus-

Piše: Miha Naglič

Po ljudeh gor, po ljudeh dol

Terenski ogledi za Gorenjski biografski leksikon

ta 1944 je odpeljala 140 težkih ranjencev z Gorenjske na Notranjsko... Njena vojna pot se je končala 1. maja 1945 v osvobojeni Gorici.

Komandanti brigade so bili: Ivan Javor - Igor, Silvo Klavčič - Silvan (padel 4. avgusta 1943 pri Hotavljah, ko se je skušal na čelu glavnine borcev prebiti iz Žirovskega vrha proti Blegošu), Milan Tominec, Dušan Svara - Dule, Branko Karapandža - Matjažek, Franc Jereb - Slavko, Rudolf Hribernik - Svarun, Janko Prezelj - Stane, Karel Leskovec in Ferdo Tolar - Mirko. Politični komisarji pa: Ivan Franko - Iztok, Ludvik Petelinšek - Črt (padel 15. marca 1944 pri Leskovici pod Blegošem), Davorin Ferligoj, Viktor Kirn in Anton Selišnik. Karel Leskovec je brigadi posvetil večino svoje avtobiografske trilogije Krizipotja I-III (1967-70). Rudolf Hribernik je postal narodni heroj in general, Ivan Franko ugledni družbenopolitični delavec, med drugim sekretar zvezne vlade (ZIS)...

Ko sem skušal v Petelinovi knjigi o Prešernovi brigadi najti kako omembo pesnika, po katerem se je imenovala, je bila bera pičila. Ime pesnika je v knjigi s 650 stranmi omenjeno samo enkrat, na strani 558 (v 2. izdaji), ko je govora o razgibanem političnem in kulturnem življenju v brigadi v zadnjem letu vojne (1944/45). "Naloga bataljonskih kulturno-prosvetnih odborov, ki so se sestajali tedensko, je bilo med drugim tudi prirejanje kul-

Prešernova brigada na Rakitni, proti koncu septembra 1943, pred vrnitvijo na Gorenjsko.

turnih večerov in mitingov. Skoraj ni bilo tedna, da niso po bataljonih imeli takih večerov. Enega izmed njih so po vseh treh bataljonih posvetili Francetu Prešernu, v 3. bataljonu pa tudi Ivanu Cankarju." Človek bi mislil, da je bilo v Prešernovi brigadi Prešernu namenjene kaj več pozornosti? Posebno zato, ker se zdi, da je bilo kulturno življenje v njej kar živahno.

Tudi mitinge so zelo radi prirejali. Samo v prvi polovici novembra jih je bilo petnajst. Po vseh bataljonih so imeli mitinge ob 2-letnici oktobrske revolucije, ob smrti glavnega komandanta Franca Rozmana - Staneta pa so postrojili vso brigado pred zastavo in imeli žalno proslavo. Kakšen je bil spored na mitingih? Zelo lepo je uspel miting v Zeleznicah v drugi polovici januarja 1945, ki se ga je udeležilo kakih sto domačinov in trideset partizanov.

Po pozdravu zastavi in političnem govoru je sledila deklamacija "Naš narodni dom", pevski zbor je zapel "Na jurji" in "Zvonček", nato je prišla na vrsto živa slika "Kronanje v Zagrebu". Po skeču "Bedak" so pevci zapeli "Krasnij flot", sledila sta skeča "Možiček" in "Trebušnik" pa še drama v dveh prizorih "Borba" in pesmi "Je Stalin poklical" in "Na Gorenjskem". Zadnji točki sta bili živa slika "Ob tabornem ognju" in pozdrav zastavi. Podoben program so imeli tudi drugi mitingi. Po naslovih točk sodeč, je na mitingih prevladovalo svobodo- in domoljubno vzdušje, oprto na Sovjetsko zvezo in lik očeta narodov. Je že tako; tudi Prešeren je imel v svojem času rad slovenske, slovenske in svobodoljubne reči!

Blejski dnevi, lučke in ognjemet, pa še kaj

Hare Krišna, nojeve pleskavice in adrenalinski skoki

Ko smo v soboto okoli desetih zvečer v gneči na blejski promenadi slučajno (v tisti gneči je bilo srečati kateregakoli znanca slučajnost) srečali Evo Štravs Podlogar iz Turizma Bled, je s svojim mobilcem ravno skušala priklicati jeseniški radio, da bi nove obiskovalce Bleda obvestili, da so vsa parkirišča že polna. To se v zadnjih letih še ni zgodilo...

Sobotna noč je na Bled privabila množico ljudi, kar okrog 15 tisoč so jih naštel, ki so uživali

čera Karmen Stavec, denimo, ali pa v magični energiji, ki so jo s petjem pričarali harekriš-

so se predstavljali mojstri domače in umetnostne obrti, za adrenalinsko popestritev pa so

la sedežnica, vozovnice je kupilo kakšnih 80 ljudi, nekaj pa jih je na Stražo prišlo tudi peš. Po besedah Eve Štravs Podlogar je bil Bled tudi sicer minuli vikend zelo dobro zaseden, našte-li so za 22 odstotkov več nočitev kot tretji julijski vikend lani, prevladujejo pa gostje iz Nemčije, Nizozemske in Italije. Na Bledu se je začel vrhunec sezone. • U. P., foto: Aljoša Korencan

Desetminutni ognjemet...

v soju 15 tisoč lučk na jezeru, desetminutnem in skoraj milijon tolarjev vrednem ognjemetu (po mnenju marsikoga najlepšem v zadnjih letih), pa še v čem. V stasu in glasu gostje ve-

novci. Ljubitelji malce drugačne kulinarike so uživali v bohinskih žgancih iz grobo mlete koruzne moke z zeljem in klobaso ali - letos prvič na Bledu - v nojevih jedeh. Na stojnicah

poskrbeli člani državne reprezentance v akrobatskem smučanju s skoki v vodo. Najbolj romantični so si lučke in ognjemet ogledali s Straže, kamor je letos prvič na Blejski noči vozi-

...adrenalinski skoki s smučmi v vodo...

...Karmen Stavec...

...in množice v romantičnem soju jajčnih svečk na jezeru.

Zaključeni 39. čipkarski dnevi v Železnikih

Čipke, kultura in zabava

Kljub težavam, ki jih je povzročilo muhasto vreme, so v Železnikih uspešno izpeljali prireditve tradicionalnih čipkarskih dni.

Železniki, 23. julija - V nedeljo so s tradicionalnimi tekmovanji v klekljanju sklenili enotedenske prireditve letošnjih že 39. čipkarskih dni v Železnikih, ki niso več le dvodnevna zabava, pač pa resnično turistična in krajevna prireditev, ki kaže ustvarjalnost in tradicijo kraja, vedno bolj pa prireditev, ki uspeva pripraviti tudi kvalitetne kulturne dogodke.

Da je temu res tako, je pokazal že otvoritveni koncert Slovenskega okteta na Bonceljnovem dvorišču - "železnikarskih križankah", ki je bil resnično svojevrstno doživetje tako zara-

ka in dveh umetnikov iz Madžarske v cerkvi Sv. Fančiška, kjer so letos pripravili razstavo klekljanih oltarnih prtov in mašnih oblačil - izredno dragocene dediščine. Bila je to tudi priložnost pokazati to drugo, nekoliko zapostavljeno cerkev v Železnikih (cerkev Sv. Antona v teh dneh znotraj obnavljajo), v kateri je po daljšem času mogoče videti tudi znameniti Mencengerjevi sliki, ki sta bili dalj časa po razstavi v Ameriki. Slabo vreme je sicer nekatere kulturne dogodke preselilo iz zunanjih prizorišč v Kulturni dom - tudi večer podoknic, ven-

le prireditev domačih klekljarič, pač pa se vedno ob tej priložnosti srečujejo ustvarjalke čipk iz vse Slovenije: Polhovega Gradca, Cerkena, Idrije, Žirov, Škofje Loke in Ljubljane ter organiziranih v okviru Združenja slovenskih klekljaric. Če so ves teden potekala razna športna tekmovanja za zlato čipko (naklekljano z zlato nitjo), pa so bila v nedeljo na osrednji prireditvi seveda tudi tradicionalna klekljarska tekmovanja. Osrednja razstava v galeriji Muzeja je tudi letos potrdila lepoto in umetnost čipke iz Železnikov, ki sicer nima posebne blagovne znamke, vendar je kljub temu zelo zaželeno darilo in spominek. Skoraj neprekinjena kolona avtomobilov po Selški dolini v nedeljo popoldne je pričala o tem, da se jih je ogledalo mnogo oči, v Železnikih pa smo videli celo avtobuse obiskovalcev iz Štajerske.

Torej so tudi letošnji 39. čipkarski dnevi v Železnikih lepo uspeli, tako v pogledu predstavljanja čipk, starih obrti in druge ustvarjalnosti v Selški dolini kot tudi ponudbi zabave. Kljub vse zahtevnejšim pogojem za organizacijo take prireditve že razmišljajo o pripravah jubilejnih 40. čipkarskih dnevov prihodnje leto. Kot nam je dejala tajnica Turističnega društva Železniki Anči Trojar, je sedanjí ekipi društva ob pomoči občine in sponzorjev uspelo dvigniti to prireditev iz ravni dvodnevne veselice na precej višji nivo. Po prireditvah prihodnje leto pa naj bi to delo predali mlajšim. • Š. Žargi

Čipkarske prireditve se je udeležil tudi v Železnikih izvoljeni poslanec državnega zbora dr. Andrej Bajuk s soprogo Kati.

di izvajalcev kot tudi enkratnega okolja. Pri praktično vseh prireditvah je našel svoje mesto tudi kulturni program, pri čemer so znali prireditelji - Turistično društvo Železniki pritegniti tudi izvajalce iz drugih krajev. Drugi kulturni vrh je bil zagotovo koncert Toneta Potočni-

dar v okolju razstave mladih čipkaric, starih obrti in slikarjev to ni bilo nič neprimerne. Odpadla je le prireditev za najmlajše - tradicionalni Živ - žav in razočaranim otrokom prireditelji obljublajo, da bodo to pripravili v začetku septembra. Čipkarski dnevi pa seveda niso

Mi: lesnina

vam ob že tako ugodnih cenah nudi ob nakupu kuhinj možnost

obročnega odplačevanja

do
12 OBROKOV
brez obresti

Samo do 31. julija

LESNINA KRANJ, Mirka Vadnova 7,04 204 22 33
LESNINA JESENICE, Skladiščna 5,04 583 11 79

Pri nas je tudi najdražje pohištvo
NAJCENEJŠE

